

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **stosunki międzynarodowe**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:

Uniwersytet Jagielloński w Krakowie

Data przeprowadzenia wizytacji: **04-05.03.2021 r.**

Warszawa, 2021

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o przebiegu oceny	4
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	5
3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	8
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	8
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	12
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	20
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	26
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	34
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	38
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	41
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	43
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	48
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	50
4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)	54
5. Załączniki:	56
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	56
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	56

Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych _____	62
Część I - ocena losowo wybranych prac etapowych _____	62
Część II - ocena losowo wybranych prac dyplomowych _____	67
Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa _____	87
Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena _____	87
Załącznik nr 6. Oświadczenia przewodniczącego i pozostałych członków zespołu oceniającego _	93

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: dr hab. Przemysław Osiewicz, członek PKA

członkowie:

1. prof. dr hab. Marek Pietraś, ekspert PKA
2. prof. Dr hab. Radosław Zenderowski
3. Elżbieta Gabryel, ekspert PKA ds. studenckich
4. Bartosz Baca, ekspert PKA ds. pracodawców
5. Justyna Rokita-Kasprzyk, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku stosunki międzynarodowe prowadzonym przez Uniwersytet Jagielloński w Krakowie, została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2020/2021.

Jakość kształcenia na ocenianym kierunku, była uprzednio oceniana przez Polską Komisję Akredytacyjną, w roku akademickim 2006/2007, przyznając ocenę pozytywną w drodze Uchwały Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej. W roku akademickim 2012/2013 Polska Komisja Akredytacyjna przeprowadziła ocenę instytucjonalną na Wydziale Studiów Międzynarodowych i Politycznych Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, która zakończyła się przyznaniem oceny wyróżniającej, w drodze Uchwały Nr 535/2013 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 5 września 2013 r.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą, z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej. Raport zespołu oceniającego został opracowany po zapoznaniu się ze źródłami informacji, zawartymi w: przedłożonym przez Uczelnię raportem samooceny wraz z załącznikami, stroną internetową Uczelni oraz Wydziału, a także na podstawie przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy losowo wybranych prac dyplomowych i etapowych, przeglądu infrastruktury dydaktycznej, jak również spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni, pracownikami oraz studentami kierunku oraz przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawcami współpracującymi z Wydziałem.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	stosunki międzynarodowe	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia I stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	1. nauki o polityce i administracji przyporządkowano 79% 2. nauki prawne 6%, 3. historia 5%, 4. ekonomia i finanse 5%, 5. językoznawstwo 4%, 6. filozofia 1%.	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów 184 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów na tych studiach przewiduje praktyki)	120 godzin/ 4 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	1. bezpieczeństwo międzynarodowe, 2. dyplomacja współczesna, 3. integracja europejska.	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	261	nie dotyczy
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ³	2060	nie dotyczy
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim	172 ECTS	nie dotyczy

¹ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

³ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów		
łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	151 ECTS	nie dotyczy
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	72 ECTS	nie dotyczy

Nazwa kierunku studiów	stosunki międzynarodowe	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia II stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{4,5}		
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	4 semestry/ 122 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów na tych studiach przewiduje praktyki)	1. nauki o polityce i administracji 85%, 2. ekonomia i finanse 5%, 3. nauki prawne 4%, 4. językoznawstwo 3%, 5. historia 3%.	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	1. studia nad rozwojem, 2. studia strategiczne.	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	218	1
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁶	960	960
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	106	106
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni	103	103

⁴ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

⁵ Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

⁶ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów		
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	61	61

3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Uniwersytet Jagielloński w Krakowie posiada uchwalony przez Senat dokument określający misję i strategię rozwoju o nazwie Strategia Rozwoju Uniwersytetu Jagiellońskiego w latach 2014-2020 (Uchwała nr 177/XII/2014 Senatu Uniwersytetu Jagiellońskiego z dnia 17 grudnia 2014 r. w sprawie: przyjęcia Strategii Rozwoju Uniwersytetu Jagiellońskiego na lata 2014-2020 oraz Kart Strategicznych Uniwersytetu Jagiellońskiego).

W wymiarze strategii (celów strategicznych) przyjęto następującą hierarchię czterech celów strategicznych: 1. Integracja działalności Uniwersytetu w dydaktyce i badaniach naukowych; 2. Najwyższa jakość nauczania; 3. Najwyższa jakość badań naukowych; 4. Skuteczny wpływ na otoczenie społeczne, kulturowe i gospodarcze.

W obszarze dydaktyki (cel pierwszy i drugi) wskazano na konieczność podjęcia następujących działań: 1. Wzrost atrakcyjności oferty dydaktycznej na UJ; 2. Doskonalenie systemu rekrutacji na studia pierwszego, drugiego i trzeciego stopnia z uwzględnieniem zachodzących procesów demograficznych; 3. Rozszerzenie zakresu usług edukacyjnych związanych z uczeniem się przez całe życie; 4. Wsparcie rozwoju kadry dydaktycznej; 5. Wzrost skuteczności wewnętrznego systemu doskonalenia jakości kształcenia UJ (USDJK UJ) i budowanie kultury jakości.

Dotychczas nie uchwalono jeszcze strategii rozwoju uczelni na kolejne lata, na oficjalnej stronie internetowej uczelni zapowiedziano jednak przyjęcie takowej na lata 2021-2030. W listopadzie 2020 r. zarys tego dokumentu został przedstawiony na posiedzeniu Kolegium Rektorskiego oraz na posiedzeniu Rady Uczelni UJ. Wydział Studiów Międzynarodowych i Politycznych ze swoją ofertą edukacyjną i prowadzonymi przez pracowników badaniami naukowymi zasadniczo wpisuje się w misję i strategię rozwoju Uczelni obowiązującą do 2020 roku. Warto również podkreślić, że zdecydowana większość pracowników INPiSM przypisana jest do dyscypliny nauki o polityce i administracji, rozwój ich kompetencji jest spójny z celami wyznaczonymi przez strategię rozwoju tej dyscypliny przyjętą na posiedzeniu Rady Dyscypliny 24 listopada 2020 r.

Cele kształcenia mieszczą się w dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany.

Kierunek studiów stosunki międzynarodowe przypisany został do dziedziny nauk społecznych, dyscyplina podstawowa to nauki o polityce i administracji, ale ze względu na swoją specyfikę (różne ścieżki kształcenia) także w dyscyplinach dodatkowych.

Na pierwszym stopniu studiów do wiodącej dyscypliny, tj. nauki o polityce i administracji przyporządkowano 79% ogółu punktów ECTS. W przypadku studiów drugiego stopnia do wiodącej dyscypliny, tj. nauki o polityce i administracji, przypisano wyższy niż w odniesieniu do studiów pierwszego stopnia odsetek efektów uczenia, tj. 85% punktów ECTS.

Cele kształcenia studentów na kierunku stosunki międzynarodowe na studiach pierwszego stopnia nie zostały sformułowane w przedstawionym do oceny programie studiów, zostały natomiast wyrażone w trakcie wizytacji i należy je uznać za zgodne z misją i strategią Uczelni..

Na studiach drugiego stopnia celem jest „zapewnienie absolwentom pogłębionego wykształcenia z zakresu nauk o stosunkach międzynarodowych w dziedzinie nauk społecznych; zapewnienie pogłębionej wiedzy na temat teorii, metod, pozwalającej na analizowanie zjawisk i procesów politycznych i gospodarczych zachodzących w skali krajowej, regionalnej i globalnej; pogłębienie wiedzy na temat głównych podmiotów stosunków międzynarodowych i relacji między nimi z uwzględnieniem kontekstu politycznego, gospodarczego, normatywnego i kulturowego; przekazanie zaawansowanej wiedzy z zakresu dylematów współczesnej cywilizacji uwarunkowań działalności zawodowej i przygotowanie określonych kompetencji społecznych w tym zakresie; przygotowanie absolwenta do dalszego kształcenia i podjęcia pracy zawodowej, w tym możliwości rozwoju różnych form przedsiębiorczości; zapewnienie posługiwania się językiem obcym na poziomie B2+ ESOKJ”.

Wykładowcy prowadzący zajęcia na kierunku stosunki międzynarodowe realizują własne projekty naukowe i uczestniczą w rozwijaniu dyscypliny nauk o polityce i administracji. Prowadzący kształcenie na kierunku stosunki międzynarodowe posiadają znaczący dorobek naukowy mający swoje odzwierciedlenie w licznych publikacjach z zakresu nauk o polityce i administracji oraz nauk pokrewnych, zwłaszcza w postaci monografii oraz artykułów naukowych w czasopismach krajowych i zagranicznych.

Związki pomiędzy tematyką prowadzonych badań naukowych a programem studiów realizowanym na ocenianym kierunku są wyraźne. Koncepcja i cele kształcenia są ściśle związane z prowadzonymi przez nauczycieli akademickich badaniami naukowymi z zakresu: problematyki międzynarodowych stosunków politycznych, nauki o państwie, filozofii, doktryn politycznych, myśli politycznej - zarówno w ujęciu polskim, jak również międzynarodowym, współczesnych systemów politycznych oraz transformacji społeczno-politycznych. Istotna część prowadzonych badań uwzględnia także historyczne aspekty procesów o charakterze politycznym oraz międzynarodowym i dotyczy w szczególności problematyki historii stosunków międzynarodowych.

Rezultaty działalności naukowo-badawczej znajdują odzwierciedlenie w systematycznej aktualizacji treści merytorycznych zajęć, a uzyskane doświadczenia wykorzystywane są podczas realizacji zajęć dydaktycznych. Przedstawiony obszar badań zapewnia kompleksową realizację zadań dydaktycznych i zapewnia możliwości osiągnięcia przez studentów wszystkich efektów uczenia się określonych dla kierunku stosunki międzynarodowe i realizacji programu studiów, w tym w szczególności efektów w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań naukowych oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej.

Przy opracowywaniu koncepcji kształcenia, jak i bieżącej realizacji uwzględniane są doświadczenia ze współpracy z krajowymi i zagranicznymi partnerami naukowymi i edukacyjnymi, jak i wnioski z obserwacji międzynarodowych wzorców kształcenia w zakresie stosunków międzynarodowych.

W procesie ustalania koncepcji kształcenia biorą udział zarówno interesariusze zewnętrzni, jak i wewnętrzni.

Interesariusze wewnętrzni (nauczyciele akademicy i studenci) uczestniczą w kształtowaniu koncepcji kształcenia. Wśród interesariuszy wewnętrznych należy wskazać pracowników naukowo-dydaktycznych, studentów, doktorantów oraz pracowników administracji.

Przedstawiciele Samorządu Studentów UJ uczestniczą w posiedzeniach i dyskusjach prowadzonych w ramach ciał kolegialnych: instytutowej Komisji Dydaktycznej, Radzie Instytutu, Wydziałowej Komisji Dydaktycznej oraz Radzie Wydziału. Wspomniani reprezentanci są również proszeni o wyrażenie

swojej opinii na piśmie odnośnie zmian programowych zgodnie z obowiązującymi w UJ regulacjami. Ponadto, dyrekcja oraz władze Wydziału współpracują w sposób ciągły z Samorządem Studentów UJ na rzecz uwzględnienia postulatów środowiska studenckiego w zmianach programowych, w tym w tworzeniu i modyfikacji koncepcji i celów kształcenia.

Kierunkowe efekty uczenia się dla studiów pierwszego i drugiego stopnia na kierunku stosunki międzynarodowe są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz profilem ogólnoakademickim.

Kierunkowe efekty uczenia się dla studiów pierwszego i drugiego stopnia na kierunku stosunki międzynarodowe co do zasady ściśle korespondują również z właściwymi poziomami Polskiej Ramy Kwalifikacji (6 i 7).

Uchwałą tą kierunek stosunki międzynarodowe został przyporządkowany do dziedziny nauk społecznych – dyscypliny: nauki o polityce i administracji (dyscyplina wiodąca).

W zakresie efektów uczenia się, przyjęto założenie, iż student studiów pierwszego stopnia, w zależności od wybranej ścieżki, pogłębia swoje zainteresowania związane z aktualną problematyką polityki zagranicznej i współczesnej dyplomacji, procesami integracyjnymi w Europie, lub też zagrożeń globalnych i asymetrycznych we współczesnym świecie. Do kluczowych kierunkowych efektów uczenia się w zakresie umiejętności absolwenta studiów pierwszego stopnia na kierunku stosunki międzynarodowe należy zdolność dostrzegania oraz dokonywania właściwej interpretacji zjawisk międzynarodowych, procesów politycznych, gospodarczych, prawnych i kulturowych zachodzących na świecie. Aby wykształcić umiejętność postrzegania zjawisk wielowymiarowo i w szerszym kontekście w ramach kierunku stosunki międzynarodowe wykorzystywane są doświadczenia dydaktyczne i wysokie umiejętności nauczycieli akademickich zdobyte przy okazji prowadzenia zajęć na pozostałych kierunkach studiów w INPiSM (politologia, bezpieczeństwo narodowe), a także doświadczenia badawcze pochodzące z innych dziedzin i dyscyplin (np. nauki prawne, ekonomia i finanse, językoznawstwo). Zajęcia stanowiące podstawę ogólnego kształcenia kierunkowego przewidziano na pierwszym roku studiów. Od trzeciego semestru w programie studiów wprowadzane są specjalistyczne zajęcia kierunkowe. W celu zapewnienia studentowi możliwości rozwoju indywidualnych zainteresowań przewidziano w programie studiów pierwszego stopnia trzy ścieżki specjalizacyjne: bezpieczeństwo międzynarodowe, dyplomację współczesną oraz integrację europejską, a także szeroki wybór zajęć fakultatywnych, także w językach obcych (poza lektorem z wybranego języka obcego, kończącym się egzaminem na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego). Zgodnie z przyjętymi efektami uczenia się absolwent studiów pierwszego stopnia kierunku stosunki międzynarodowe potrafi nie tylko planować rozwój indywidualnej ścieżki rozwoju zawodowego, ale także angażować się w pracę zespołową oraz realizować powierzone zadania o charakterze interdyscyplinarnym. Dzięki uzyskanej wiedzy i kompetencjom zgodnym z efektami uczenia się jest przygotowany do pracy na stanowisku analityka i specjalisty w administracji państwowej i samorządowej, w organizacjach i instytucjach międzynarodowych, pozarządowych instytutach i organizacjach zajmujących się analizą sytuacji międzynarodowej, w skali globalnej bądź regionalnej, oraz w przedsiębiorstwach działających na rynkach międzynarodowych.

Z kolei na studiach drugiego stopnia większy nacisk położony jest na przekazanie studentom najnowszych wyników badań z zakresu teorii, narzędzi i metod badawczych, organizacji i struktur międzynarodowych, procesów integracyjnych na świecie, teorii i strategii stosunków międzynarodowych, studiów strategicznych oraz studiów nad rozwojem. Kształcenie na studiach drugiego stopnia ma na celu nie tylko zapewnienie studentom pogłębionej wiedzy z zakresu nauki o stosunkach międzynarodowych, ale także w zakresie teorii i metod badawczych pozwalających na analizowanie zjawisk oraz procesów politycznych i gospodarczych zachodzących w skali krajowej,

regionalnej i globalnej. Swoje zainteresowania studenci rozwijają w ramach jednej z dwóch ścieżek: studia strategiczne oraz studia nad rozwojem. W celu rozwoju kompetencji językowych student zobowiązany jest do zdania egzaminu z wybranego języka obcego na poziomie B2+ ESOKJ, a także do zaliczenia przynajmniej jednego przedmiotu fakultatywnego w języku obcym będących w ofercie kursów instytutowych. Absolwent studiów drugiego stopnia jest przygotowany do dalszego kształcenia i podjęcia pracy zawodowej w instytucjach i przedsiębiorstwach związanych z obrotem międzynarodowym, jednostkach administracji państwowej związanych z polityką zagraniczną i gospodarczą, ośrodkach badawczych i eksperckich zajmujących się stosunkami międzynarodowymi, dyplomacji oraz środkach masowego przekazu.

Efekty uczenia określają zakres wiedzy i umiejętności właściwy dla dyscypliny wiodącej, do której przyporządkowany został oceniany kierunek. Uwzględniają także efekty związane z umiejętnościami w zakresie znajomości języka obcego na poziomie B2 i B2+.

Efekty uczenia się są ogół możliwe do osiągnięcia i sformułowane w sposób zrozumiały, pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. Karty zajęć (sylabusy) przygotowane zostały według jednolitego standardu i posiadają charakter rozbudowanej informacji o zajęciach zawierającej następujące działy: (1) Informacje podstawowe; (2) Cele kształcenia dla zajęć; (3) Efekty uczenia się dla przedmiotu; (4) Bilans punktów ECTS; (5) Treści programowe; (6) Informacje rozszerzone (w tym: metody nauczania, rodzaj zajęć, formy zaliczenia, warunki zaliczenia przedmiotu); (7) Wymagania wstępne i dodatkowe. Zwraca uwagę brak rekomendowanej literatury do poszczególnych zajęć, co jest normą w przypadku sylabusów.

Efekty uczenia się uwzględniają nauczanie i uczenie się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość i wynikające stąd uwarunkowania.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Jednostka sformułowała poprawną koncepcję kształcenia. Koncepcja ta wynika ze przyjęcia Strategii Rozwoju Uniwersytetu Jagiellońskiego w latach 2014-2020. Koncepcja i cele kształcenia mieszczą się w dyscyplinie wiodącej, do której kierunek jest przyporządkowany. Są one ściśle związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie nauki o polityce i administracji. Pozostają zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy, m.in. z uwagi na fakt, że zostały one określone i wypracowane we współpracy z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi.

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz profilem ogólnoakademickim oraz z właściwym poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji (6 i 7). Ponadto są one specyficzne i zgodne z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinie wiodącej oraz pozostałych dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany, jak również z zakresem działalności naukowej uczelni w tych dyscyplinach ze szczególnym uwzględnieniem dyscypliny wiodącej. Efekty uczenia się uwzględniają w szczególności kompetencje badawcze, komunikowanie się w języku obcym i kompetencje społeczne niezbędne w działalności naukowej. Są także możliwe do osiągnięcia i sformułowane w sposób zrozumiały, pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak.

Zalecenia

Brak.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz z aktualnym stanem wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie nauki o polityce i administracji jako dyscyplinie wiodącej, do której kierunek jest przyporządkowany, jak również z zakresem działalności naukowej uczelni w tejże dyscyplinie.

Ponadto uznano, że treści programowe są kompleksowe i specyficzne dla zajęć tworzących program studiów i zapewniają uzyskanie wszystkich efektów uczenia się.

Czas trwania studiów, nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów, jak również nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć lub grup zajęć są poprawnie oszacowane i zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Sekwencja zajęć w planach studiów na obu formach nauczania została zaprogramowana właściwie i w taki sposób, że zapewnia studentom osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. Wiedza nabywana przez studentów na zajęciach realizowanych na semestrach wcześniejszych jest wykorzystywana na zajęciach realizowanych w późniejszym czasie. Ostatni semestr zasadniczo poświęcony jest rozwijaniu efektów uczenia się związanych z umiejętnościami i kompetencjami społecznymi przygotowującymi do prowadzenia badań naukowych.

Program studiów umożliwia wybór zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS, koniecznej do ukończenia studiów na danym poziomie, według zasad, które pozwalają studentom na elastyczne kształtowanie ścieżki kształcenia. Liczba punktów ECTS, które student powinien uzyskać w ramach modułów realizowanych w formule fakultatywnej stanowi na studiach I stopnia ponad 39%, zaś II stopnia 50% ogólnej ich liczby, realizowanej w toku studiów pierwszego stopnia.

Program studiów pierwszego stopnia przewiduje, że student w ciągu całego I roku ma zrealizować następującą liczbę zajęć fakultatywnych: 2 zajęcia zakończone egzaminem, 3 zajęcia zakończone zaliczeniem z oceną. Student w ciągu całego II roku ma zrealizować następującą liczbę zajęć fakultatywnych: 2 zajęcia obligatoryjne w ramach specjalności (które rozpoczynają się w 3 semestrze), 3 zajęcia fakultatywne wspólne dla wszystkich specjalności. Student w ciągu całego III roku ma zrealizować następującą liczbę zajęć fakultatywnych: 3 zajęcia obligatoryjne w ramach specjalności, 3 zajęcia fakultatywne wspólne dla wszystkich specjalności.

Program studiów drugiego stopnia zakłada, że student ścieżki *studia strategiczne* w ciągu I roku ma obowiązek wybrać 4 moduły, w tym: 3 zakończone zaliczeniem na ocenę i 1 zakończony egzaminem; w ciągu II roku ma obowiązek zaliczyć 7 modułów, z czego 4 zakończone zaliczeniem na ocenę oraz 3 zakończone egzaminem, w tym 1 w języku obcym; student ścieżki *studia nad rozwojem* w ciągu I roku

ma obowiązek wybrać 4 moduły zakończone zaliczeniem na ocenę; w ciągu II roku ma obowiązek zaliczyć 6 modułów, z czego 4 zakończone zaliczeniem na ocenę oraz 2 zakończone egzaminem, w tym 1 w języku obcym.

Plan studiów obejmuje zajęcia lub grupy zajęć związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie wiodącej, do której został przyporządkowany kierunek, w wymaganym wymiarze punktów ECTS.

Na Wydziale stosuje się przewidziane programem studiów metody kształcenia na odległość przy realizacji studiów na ocenianym kierunku.

W okresie przed pandemią COVID-19 w Uniwersytecie Jagiellońskim zasady prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość regulowane były przez Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów, a we wcześniejszym okresie przez Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 września 2007 r. w sprawie warunków, jakie muszą być spełnione, aby zajęcia dydaktyczne na studiach mogły być prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Decyzja o uruchomieniu kursów zdalnych lub „blended learning” zapadała w tym okresie na poziomie wydziałów lub innych właściwych do tego jednostek wraz z decyzją o zmianach w programach studiów, uruchamianiu zajęć na dany rok akademickich i zatwierdzaniu sylabusów.

Mając na względzie potrzebę zwiększania aktywności w zakresie nauczania zdalnego, Uniwersytet Jagielloński wprowadził udogodnienia i zachęty w tym zakresie zwłaszcza, gdy idzie o kwestie rozliczania pensum pracowników licząc w pensum każdą godzinę zajęć zdalnych podwójnie, co znalazło wyraz, między innymi w Regulaminie pracy UJ (Zarządzenie nr 67 Rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego z 16 września 2019 roku w sprawie: wprowadzenia Regulaminu pracy Uniwersytetu Jagiellońskiego). Ww. dokument stanowi załącznik nr 6 do niniejszych odpowiedzi.

W okresie od marca do września 2020 roku w Uniwersytecie Jagiellońskim podjęto szereg działań mających na celu zapewnienie odpowiedniego poziomu prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz spełnienie rekomendacji Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego nt. zdalnego nauczania z zachowaniem zaleconych zasad bezpieczeństwa. Na podstawie zarządzenia nr 30 Rektora UJ z 17 marca 2020 r. w sprawie zasad regulujących tryb dostosowania zajęć do formy zdalnej i ich prowadzenia w celu przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się wirusa SARS-CoV-2 prowadzący zajęcia na wszystkich poziomach studiów, w szkołach doktorskich, a także na studiach podyplomowych i innych formach kształcenia zostali zobowiązani do stosowania zdalnych form nauczania.

Władze Wydziału oraz Dyrekcja INPiSM podjęły starania na rzecz podnoszenia kompetencji pracowników w zakresie nauczania zdalnego poprzez przygotowanie krótkich poradników korzystania z narzędzi zdalnych, utworzenia grupy pracowników biegłych w metodach nauczania na odległość celem wsparcia innych pracowników w razie potrzeby, jak i licznych informacji, instrukcji oraz zaleceń odnoszących się do nauczania zdalnego. Ponadto pracownicy INPiSM uczestniczyli w szkoleniach organizowanych przez Centrum Zdalnego Nauczania UJ i Dział Infrastruktury Sieciowej UJ dotyczących rozmaitych aspektów kształcenia na odległość.

Na podstawie powyższych zapisów na Wydziale przyjęto dwa dokumenty uszczegóławiające te regulacje: Komunikat Dziekana WSMiP z dnia 6 października 2020 r. w sprawie: przebiegu egzaminów dyplomowych w związku z przeciwdziałaniem rozprzestrzenianiu się koronawirusa Sars-CoV-2 (Aneks nr 2.23.) oraz Zalecenia dotyczące zdalnego nauczania na WSMiP w semestrze zimowym 2020/2021 (Aneks nr 2.24.). Posiłkując się powyższymi wytycznymi podjęto w INPiSM UJ szereg działań, odnoszących się do kontynuacji kształcenia w formie zdalnej w semestrze zimowym 2020/21, m.in.:

(a) zobowiązano pracowników do prowadzenia zajęć zdalnych w formie synchronicznej, w czasie wyznaczonym na zajęcia w harmonogramie, w zakresie ustalonego wymiaru godzin kontaktowych; (b) określono jednolite narzędzia do prowadzenia zajęć w formie synchronicznej i asynchronicznej, monitorowania obecności i aktywności studentów oraz oceny zajęć (platformy e-learningowe: Pegaz i/lub MS Teams), (c) zobowiązano pracowników i studentów INPiSM do niezwłocznego informowania Zastępcy Dyrektora ds. dydaktycznych o występujących trudnościach w prowadzeniu zajęć dydaktycznych w trybie zdalnym, (d) wprowadzono politykę informowania wśród pracowników i studentów INPiSM odnośnie do stosowanych regulacji i innych, bieżących kwestii związanych ze zdalnym nauczaniem.

Metody kształcenia są różnorodne, specyficzne i zapewniają osiągnięcie przez studentów wszystkich efektów uczenia się. Zmierzają do osiągnięcia przez studiujących zamierzonego poziomu wiedzy i umiejętności, a także wykształcenia w nich odpowiednich wzorców zachowania – zgodnych ze standardami właściwymi dla rozwiniętego i demokratycznego społeczeństwa „wiedzy i informacji”.

W doborze metod kształcenia są uwzględniane najnowsze osiągnięcia dydaktyki akademickiej, a w nauczaniu i uczeniu się są stosowane właściwie dobrane środki i narzędzia dydaktyczne wspomagające osiąganie przez studentów efektów uczenia się.

Wśród form zajęć dydaktycznych na studiach pierwszego stopnia na kierunku stosunki międzynarodowe znajdują się wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, warsztaty i seminaria. Wśród zajęć obligatoryjnych dominują wykłady oraz ćwiczenia prowadzące w pierwszej kolejności do nabywania efektów uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności. Oferta zajęć fakultatywnych oraz specjalnościowych wzbogacona jest ponadto o konwersatoria i warsztaty skupiające się na efektach uczenia się w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych.

Wśród form zajęć dydaktycznych na studiach drugiego stopnia na kierunku stosunki międzynarodowe znajdują się wykłady, ćwiczenia, konwersatoria i seminaria. Zarówno wśród zajęć obligatoryjnych, jak i fakultatywnych dominują wykłady, w przypadku niektórych prowadzone są ćwiczenia. Mają one prowadzić w pierwszej kolejności do pozyskania efektów uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności, zwłaszcza w zakresie jak najlepszego przygotowania teoretycznego do prowadzenia własnych badań i analiz. Umiejętności odnoszące się do ostatnich kwestii rozwijane są podczas liczącego 120 godzin seminarium, w ramach którego promotorzy mogą zadbać nie tylko o właściwe przygotowanie pracy dyplomowej, ale także wzmacniają umiejętności w zakresie prowadzenia badań.

W praktyce dydaktycznej na kierunku studiów stosunki międzynarodowe wykorzystywane są bardzo różnorodne metody dydaktyczne odpowiednio dostosowane zarówno do poziomu studiów jak i rodzaju zajęć. Efekty uczenia się osiągane są przy zastosowaniu zróżnicowanych metod nauczania, zwłaszcza metod podających, problemowych oraz praktycznych. Umiejętności i kompetencje w zakresie prowadzenia badań naukowych rozwijane są w całym toku studiów w ramach ćwiczeń, konwersatoriów, zaś w sposób skonkretyzowany znajdują wyraz w przebiegu seminariów. Metody nauczania i uczenia się dookreślone są w poszczególnych sylabusach. Są to: analiza tekstów, wykład konwencjonalny, wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja, analiza przypadków, burza mózgów, grywalizacja, metoda sytuacyjna, gra dydaktyczna, rozwiązywanie zadań, metoda projektów, ćwiczenia laboratoryjne, Problem Based Learning, inscenizacja, metoda tekstu przewodniego, dyskusja nad obejrzanym materiałem filmowym, udział w badaniach, metoda kręgów naprawczych.

W okresie ograniczeń związanych z pandemią są na wykorzystane narzędzia zdalnego nauczania (praca dydaktyczna i komunikacja ze studentami prowadzona w oparciu o platformy e-learningowe, korespondencję mailową; wykorzystywanie biurowych pakietów do przygotowywania zajęć prowadzonych on-line; wykorzystanie cyfrowych zasobów dotyczących m.in. czasopism, literatury;

udostępnianie materiałów dydaktycznych oraz inne w zależności od potrzeb i koncepcji prowadzącego możliwe do wskazania w wygenerowanej do tego celu zakładce np. praca z kamerą – w ramach tej metody studenci nabywają umiejętności związanych z wystąpieniami przed kamerą: udzielaniem wypowiedzi dla mediów, analizując nagrania pod kierunkiem prowadzącego zajęcia).

W stosowaniu metod kształcenia wykorzystywany jest w sposób właściwy potencjał kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz dostępne narzędzi zapewniające osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Stosowane metody kształcenia w odpowiednim stopniu stymulują studentów do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się, albowiem na obu poziomach studiów zachowano właściwe proporcje między wykładami a zajęciami wymagającymi czynnego udziału w realizacji określonych zadań i tematów.

Stosowane metody i formy kształcenia, dość dobrze opisane w kartach zajęć, umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej w zakresie dyscypliny lub dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany lub udział w tej działalności, z zastosowaniem właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych. Przekaz wiedzy i umiejętności z zakresu metod, technik i narzędzi badawczych dokonuje się w ramach seminariów dyplomowych, przy czym trudno określić ile miejsca ten rodzaj zajęć zajmuje w czasie zajęć seminaryjnych. Uwaga ta dotyczy zarówno pierwszego, jak i drugiego stopnia studiów. Zespół oceniający rekomenduje w związku z powyższym albo dookreślenie ile czasu w ramach seminarium poświęca się edukacji metodologicznej, albo wprowadzenie odrębnych zajęć z zakresu metodologii nauk społecznych. Rekomendacja ta dotyczy zwłaszcza studiów II stopnia, albowiem z założenia mogą one stanowić punkt wyjścia do pracy badawczej w ramach studiów doktoranckich.

Metody i formy kształcenia umożliwiają uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka obcego co najmniej na poziomie B2 w przypadku studiów pierwszego stopnia lub B2+ na poziomie studiów drugiego stopnia. Rozwój ogólnych kompetencji językowych studentów realizowany jest poprzez obowiązkowy lektorat języka obcego. Ponadto samo prowadzenie studiów w języku angielskim w oczywisty sposób przyczynia się do podnoszenia kompetencji językowych studentów (ale także kadry dydaktycznej). W czasie wizytacji podniesiono problem nauki języka obcego z naciskiem na wykorzystanie terminologii specyficznej dla nauk społecznych, w tym stosunków międzynarodowych. Zespół oceniający uznał, że wprowadzenie takiej formuły nauczania stanowi pożądane rozwiązanie.

Metody i formy kształcenia (także z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość) umożliwiają dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością, jak również realizowanie indywidualnych ścieżek kształcenia.

Zgodnie z przepisami Regulaminu studiów pierwszego stopnia, drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich (Załącznik do uchwały nr 24/IV/2020 Senatu Uniwersytetu Jagiellońskiego z dnia 29 kwietnia 2020 r.) studenci uczelni mają możliwość skorzystania z Indywidualnego Programu Studiów lub Indywidualnego Planu Studiów.

Indywidualny Program Studiów polega na modyfikacji programu studiów w celu dostosowania go do zainteresowań naukowego studenta lub umożliwienia mu prowadzenia badań naukowych oraz przyznaniu indywidualnej opieki nauczyciela akademickiego. Z kolei Indywidualny Plan Studiów odnosi się do studentów, którym określona sytuacja nie pozwala na uczęszczanie na zajęcia i zaliczanie zajęć zgodnie z programem studiów. Przepis ten ma zastosowanie w przypadku: (a) niepełnosprawności lub choroby, (b) odbywania studiów na więcej niż jednym kierunku studiów, (c) sprawowania opieki na

dzieckiem, (d) udziału w programie wymiany, której stroną jest Uniwersytet, (e) aktywnej działalności w samorządzie studenckim lub uczelnianej organizacji studenckiej na rzecz Uniwersytetu.

Studenci z niepełnosprawnościami (na podstawie regulacji zawartych w Zarządzeniu nr 86 Rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego z 28 lipca 2017 roku w sprawie: dostosowania procesu kształcenia i badań naukowych do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz osób znajdujących się w szczególnej sytuacji zdrowotnej) mają możliwość skorzystania z różnych form wsparcia w ramach adaptacji procesu dydaktycznego do indywidualnych potrzeb. Dział ds. Osób Niepełnosprawnych UJ przygotowuje rekomendacje w zakresie: metod kształcenia, form weryfikacji efektów uczenia się i formy materiałów dydaktycznych odpowiadających potrzebom studentów. Rekomendacje takie są przedstawiane zastępcy dyrektora ds. dydaktycznych, który niezwłocznie kontaktuje się z pracownikami w celu powiadomienia ich o konieczności dostosowania procesu nauczania do potrzeb studenta z niepełnosprawnościami. Warto dodać, że od grudnia 2020 r. siedziba INPiSM oraz całego Wydziału mieści się w nowym budynku, który jest w pełni dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Metody i techniki kształcenia na odległość, w przypadku zajęć kształtujących umiejętności praktyczne są wykorzystywane pomocniczo, przy czym w okresie pandemii z oczywistych względów stosowanie tej zasady jest ograniczone.

Efekty uczenia się zakładane dla praktyk są sformułowane w sposób ogólny i nie definiują w sposób szczegółowy praktycznych elementów wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych jakie ma uzyskać student po zrealizowaniu praktyk (np. w zakresie umiejętności – student nabywa kompetencje interpersonalne warunkujące efektywne funkcjonowanie w pracy zawodowej, w zakresie kompetencji społecznych - student współdziała w grupie na rzecz dobra publicznego). Nie zostały określone też treści programowe dla praktyk studenckich, przenosząc zadania w tym zakresie na interesariusza zewnętrznego w ramach organizacji praktyk. Rekomenduje się określenie treści programowych dla praktyk, zakładających wykonywanie przez studentów czynności praktycznych związanych z kierunkiem studiów.

W przypadku praktyk realizowanych w Kołach Naukowych zakres zadań studenta jest każdorazowo uzgadniany przez przewodniczącego koła ze studentem w bezpośrednim powiązaniu z treścią programu praktyk.

Rekomenduje się zdefiniowanie w sposób precyzyjny efektów uczenia się przewidzianych dla zajęć praktyki studenckie w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, w taki sposób by wpisywały się w koncepcję kształcenia na kierunku stosunki międzynarodowe i zakładały wykonywanie przez studentów czynności praktycznych związanych z kierunkiem studiów.

Rekomenduje się zdefiniowanie konkretnych treści programowych dla praktyk dla zajęć praktyki studenckie.

Praktyka zawodowa jest prawidłowo umieszczona w planie studiów, co umożliwia wykorzystanie w trakcie odbywania praktyk zawodowych wiedzy teoretycznej wcześniej zdobytej w ramach zajęć dydaktycznych (praktyka jest realizowana pomiędzy czwartym semestrem studiów a ich zakończeniem).

Dobór miejsc odbywania praktyk jest zgodny z dyscyplinami, do których kierunek jest przyporządkowany, koncepcją i celami kształcenia i zapewnia osiągnięcie przez studentów zdefiniowanych dla praktyk w sposób ogólny efektów uczenia się. Praktyki studenckie realizowane są w takich organizacjach jak: think-tanki, kancelarie prawne, biura poselskie, instytucje badawcze, jednostki policji, organizacje pozarządowe, urzędy gmin, podmioty prywatne.

Praktyki w wymiarze 120 godzin są obowiązkowe w programie studiów pierwszego stopnia na kierunku stosunki międzynarodowe. Do praktyk przypisane są 4 punkty ECTS.

Praktyki na kierunku stosunki międzynarodowe realizowane są w 2 formach:

1. praktyka realizowana w zewnętrznym podmiocie;
2. praktyka realizowana w Kole Naukowym.

Studenci mają również możliwość ubiegania się o zwolnienie z praktyk na bazie:

1. zatrudnienia w kraju lub za granicą, jeśli charakter pracy spełnia wymogi programu praktyk;
2. uczestnictwa w obozie naukowym o profilu zgodnym z programem praktyk;
3. odbywania staży zawodowych w instytucjach/organizacjach poświadczonych z punktu widzenia kierunku studiów;
4. udziału w wolontariacie związanym z programem praktyk.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk, a także sposób dokumentowania przebiegu praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań (dla praktyk realizowanych w zewnętrznym podmiocie) są trafnie dobrane i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę osiągnięcia efektów uczenia się.

W przypadku ubiegania się o zwolnienie z praktyk możliwość weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się jest ograniczona i koncentruje się na analizie przez instytutowego Koordynatora ds. praktyk przekazanego przez studenta, wraz z wnioskiem o zwolnienie z praktyk, zakresu obowiązków, realizowanych w ramach pracy zawodowej, uczestnictwa w obozie naukowym, stażu, wolontariacie.

W roku akademickim 2020/2021 84% studentów kierunku realizuje praktyki zawodowe w zewnętrznym podmiocie. Każde z kół naukowych funkcjonujących w INPiSM ma możliwość wyznaczenia maksymalnie dwóch osób do odbycia praktyk w ramach działalności danego koła naukowego. Dzięki temu ta forma odbywania praktyk studenckich nie jest nadużywana. Należy jednak wskazać, że nieodłączną cechą praktyki zawodowej powinno być to, że student opuszcza środowisko akademickie i osiąga efekty uczenia się w środowisku zawodowym, co w przypadku odbywania praktyk w ramach działalności koła naukowego nie jest możliwe. W każdym roku akademickim jedynie kilka osób korzysta z możliwości zwolnienia z praktyk studenckich poprzez ich zaliczenie na podstawie innej aktywności (jak praca zawodowa czy wolontariat), co stanowi nie więcej niż 15% studentów. W ostatnich latach żaden ze studentów stosunków międzynarodowych nie ubiegał się o zwolnienie z praktyk studenckich na podstawie uczestnictwa w obozie naukowym.

Rekomenduje się weryfikację regulaminu praktyk z uwzględnieniem art. 71 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce w odniesieniu do potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów osobom ubiegającym się o przyjęcie na studia.

Praktyki zawodowe nie podlegają cyklicznej hospitacji przez przedstawicieli Uczelni.

Praktyki realizowane są w instytucjach zapewniających studentom infrastrukturę i wyposażenie umożliwiające osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz prawidłową realizację praktyk. Praktyki realizowane są w takich miejscach jak: think-tanki, ośrodki naukowe, instytucje badawcze, placówki dyplomatyczne. W związku z sytuacją pandemiczną Uczelnia podjęła działania mające na celu uproszczenie aspektów proceduralnych w zakresie organizacji i odbywania praktyk. W efekcie całość dokumentacji związanej z praktykami jest wymieniana pomiędzy zaangażowanymi stronami w sposób elektroniczny.

W związku z ograniczeniami związanymi z pandemią w roku akademickim 2020/2021 instytutowy koordynator ds. praktyk przygotował od listopada 2020 roku siedem wewnętrznych projektów, w których mogą uczestniczyć studenci wszystkich kierunków studiów, w tym stosunków

międzynarodowych. Tematyka tych projektów jest związana z efektami uczenia się przewidzianymi dla praktyk. W przypadku praktyk realizowanych w trybie zdalnym dobór miejsc odbywania praktyk i stosowane narzędzia są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się.

Organizacja praktyk i nadzór nad ich realizacją odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte zasady zawarte w regulaminie praktyk zawodowych. Wszystkie dokumenty opisujące organizację praktyk i nadzór nad ich realizacją są opublikowane i dostępne na stronie internetowej Uczelni.

Uczelnia zapewnia miejsca praktyk dla studentów w oparciu o zestaw partnerów otoczenia społeczno-gospodarczego, z którymi współpracuje i katalog kół naukowych działających na Uczelni. Ten dobór podmiotów, w których odbywane są praktyki umożliwia osiągnięcie założonych efektów uczenia się. Studenci mogą również samodzielnie zgłaszać miejsca, w których planują odbyć praktykę zawodową. Każdorazowo, decyzję co do zgodności miejsca oraz programu praktyk z kierunkiem studiów międzynarodowe, a tym samym o zaakceptowaniu miejsca odbywania praktyk podejmuje instytutowy koordynator ds. praktyk.

Jednym z narzędzi oceny programu, organizacji i realizacji praktyk są Karty Oceny Praktyk, które umożliwiają zbieranie informacji od pracodawców odnośnie do praktyk studenckich. Na tej bazie co roku opracowywane są raporty z analizy Kart Oceny Praktyk. Narzędzie to jednak nie realizuje w pełni tych zadań z uwagi na niewielki wolumen wypełnionych kart otrzymywanych przez Uczelnię oraz koncentrację na ilościowym pomiarze przygotowania studentów do realizacji praktyk. Co roku odbywają się spotkania z przedstawicielami studentów poświęcone kwestiom związanym z praktykami studenckimi. W 2020 roku odbyło się spotkanie z przedstawicielami wszystkich kół naukowych działających w INPiSM oraz przedstawicielem Wydziałowej Rady Samorządu Studentów UJ, podczas którego zainicjowano dyskusję o zmianie regulaminu praktyk.

Liczebność grup zajęciowych regulowana jest dwoma dokumentami, to jest Uchwałą nr 27/IX/2006 Senatu Uniwersytetu Jagiellońskiego z dnia 27 września 2006 r. w sprawie: liczebności grup studenckich, zmieniona uchwałą nr 11/III/2008 Senatu Uniwersytetu Jagiellońskiego z dnia 26 marca 2008 r. (Aneks 2.5.) oraz Zarządzeniem Dziekana WSMiP UJ z dnia 30 września 2020 r. w sprawie liczebności grup na zajęciach prowadzonych na wydziale w roku akademickim 2020/2021 (Aneks 2.6.). Zgodnie z tym regulacjami grupy wykładowe dla kursów obligatoryjnych są równe liczbie osób na roku, grupy ćwiczeniowe liczą zazwyczaj ok. 25 - 28 osób, podobnie grupy konwersatoryjne i warsztatowe, zaś grupy seminaryjne - od 8 do 15 osób. W uzasadnionych przypadkach Dziekan WSMiP wydaje zgodę na uruchomienie kursów poniżej wskazanych w zarządzeniu limitów.

Czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się umożliwia weryfikację wszystkich efektów uczenia się oraz dostarczenie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach. Wyniki zaliczeń są najczęściej omawiane zbiorczo po każdej pracy etapowej, w przypadku próśb studentów, wykładowcy uzasadniają wystawione oceny indywidualnie po zajęciach, bądź częściej na konsultacjach. Dyżury na kierunku studiów międzynarodowe, jak i w całym INPiSM UJ, w okresie przed pandemią odbywały się w wymiarze jednej godziny (60 minut) raz w tygodniu w pomieszczeniu danej katedry/zakładu w terminie uzgodnionym ze studentami uczęszczającymi na zajęcia u danego prowadzącego. Informacja na ten temat jest przekazywana studentom w trakcie zajęć organizacyjnych, a także zamieszczana na stronie internetowej Instytutu. W trakcie pandemii pracownicy także odbywają dyżury w wymiarze jednej godziny (60 minut) w tygodniu, ale z zastrzeżeniem, że ma to miejsce w formie zdalnej za pomocą platformy MS Teams. Jednocześnie okres pandemii związany ze zdalnym nauczaniem sprzyja komunikacji między prowadzącym dany przedmiot a jego studentami także za pomocą platform zdalnego nauczania (np. poprzez czat lub konwersacje prowadzone w ramach danego zespołu lub spotkania). Zarówno przed pandemią, jak i w jej trakcie dodatkowym

narzędziem konsultacji pozostaje korespondencja za pomocą uczelnianych skrzynek pocztowych. Jednocześnie w okresie pandemii w wyjątkowym przypadku zgłoszonym przez studenta, dochodzi do uzgodnienia indywidualnego terminu konsultacji drogą zdalną za pomocą platformy MS Teams.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz z aktualnym stanem wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których kierunku jest przyporządkowany, jak również z zakresem działalności naukowej uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach. Ponadto są również kompleksowe i specyficzne dla zajęć tworzących program studiów i zapewniają uzyskanie wszystkich efektów uczenia się.

Czas trwania studiów, nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów, jak również nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć lub grup zajęć są poprawnie oszacowane i zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów określona w programie studiów łącznie oraz dla poszczególnych zajęć lub grup zajęć zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, przy czym w przypadku studiów stacjonarnych, liczba punktów ECTS uzyskiwana w ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia jest zgodna z wymaganiami.

Sekwencja zajęć lub grup zajęć, a także dobór form zajęć i proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Plan zajęć umożliwia wybór zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS, koniecznej do ukończenia studiów na danym poziomie, według zasad, które pozwalają studentom na elastyczne kształtowanie ścieżki kształcenia. Obejmuje on zajęcia lub grupy zajęć związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których został przyporządkowany kierunek, w wymaganym wymiarze punktów ECTS, a także zajęcia lub grupy zajęć poświęcone kształceniu w zakresie znajomości co najmniej jednego języka obcego. W przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne, plan zajęć obejmuje zajęcia z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych, którym przyporządkowano liczbę punktów ECTS nie mniejszą niż jest to określone w wymaganiach

Metody kształcenia są różnorodne, specyficzne i zapewniają osiągnięcie przez studentów wszystkich efektów uczenia się, w ich doborze są uwzględniane najnowsze osiągnięcia dydaktyki akademickiej, a w nauczaniu i uczeniu się są stosowane właściwie dobrane środki i narzędzia dydaktyczne wspomagające osiąganie przez studentów efektów uczenia się. Metody kształcenia stymulują studentów do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się oraz umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej w zakresie dyscypliny lub dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany lub udział w tej działalności, stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych. Ponadto stosowane w praktyce dydaktyczne metody kształcenia umożliwiają: (a) uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka obcego co najmniej na poziomie B2 w przypadku studiów pierwszego stopnia lub B2+ na poziomie studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich; (b) dostosowanie procesu

uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością, jak również realizowanie indywidualnych ścieżek kształcenia. Zespół oceniający stwierdził także, że metody i techniki kształcenia na odległość, w przypadku zajęć kształtujących umiejętności praktyczne są wykorzystywane pomocniczo.

Efekty uczenia się zakładane dla praktyk są zgodne z efektami uczenia się przypisanymi do pozostałych zajęć lub grup zajęć, ale są one sformułowane w bardzo ogólny sposób. Treści programowe dla praktyk nie są zdefiniowane, przenosząc zadania w tym zakresie na interesariusza zewnętrznego w ramach organizacji praktyk. Praktyka zawodowa jest prawidłowo umieszczona w planie studiów, a dobór miejsc odbywania praktyk jest zgodny z dyscyplinami, do których kierunku jest przyporządkowany, koncepcją i celami kształcenia i zapewnia osiągnięcie przez studentów zdefiniowanych dla praktyk w sposób ogólny efektów uczenia się. Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się są trafnie dobrane. Organizacja procesu nauczania i uczenia się z uwzględnieniem formy studiów umożliwia rozplanowanie zajęć oraz efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się. Ponadto czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się umożliwia weryfikację wszystkich efektów uczenia się oraz dostarczenie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak.

Zalecenia

Brak.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Rekrutacja na kierunek stosunki międzynarodowe przeprowadzana jest poprzez system Internetowej Rejestracji Kandydatów (IRK) i regulowana jest uchwałami Senatu Uniwersytetu Jagiellońskiego. Na rok akademicki 2020.2021 uregulowana została uchwałą Senatu UJ nr 36/V/2019 z 29 maja 2019 r. W załączniku nr 1 do wymienionej uchwały określono warunki, tryb, termin rozpoczęcia i zakończenia oraz sposób przeprowadzania rekrutacji na pierwszy rok jednolitych studiów magisterskich oraz studiów pierwszego i drugiego stopnia. Określono w niej kryteria rekrutacji na studia stacjonarne I i II stopnia.

Kryteria kwalifikacji kandydatów na studia I stopnia na kierunku stosunki międzynarodowe zostały określone w aneksie 3.2 do wymienionej uchwały. Zgodnie z nimi przyjmowane są osoby posiadające świadectwo dojrzałości lub inny dokument uprawniający do podjęcia studiów pierwszego stopnia lub jednolitych magisterskich w Polsce. W postępowaniu rekrutacyjnym na kierunek stosunki międzynarodowe brane są pod uwagę wyniki matury z dwóch przedmiotów w ramach dwóch grup przedmiotów. Z grupy pierwszej kandydat ma posiadać jeden wynik z: język obcy angielski, francuski, hiszpański, niemiecki, rosyjski, włoski. Z grupy drugiej kandydat powinien posiadać jeden wynik z: filozofia, geografia, historia, j. polski, matematyka, WOS. W przypadku nowej polskiej matury (2002–2020) przy obliczaniu wyniku przedmiotowego brane są pod uwagę wyłącznie wyniki egzaminu

pisemnego uzyskane na poziomie rozszerzonym lub z dwóch języków obcych. Jeżeli kandydat nie posiadał wyniku z danego przedmiotu lub nie posiadał go na poziomie rozszerzonym (lub z dwóch języków), otrzymywał za niego 0 punktów. Przyjęty limit miejsc wynosi minimum – 20, maksimum – 90.

Zasady rekrutacji kandydatów obywateli Polski z maturą międzynarodową (IB), maturą europejską (EB) lub obywateli innych państw z tzw. maturą zagraniczną określone zostały w już wymienionym załączniku nr 1, §14 do uchwały Senatu UJ nr 36/V/2019 Senatu UJ z 29.05.2019 roku.

Rekrutację na studia II stopnia na kierunku stosunki międzynarodowe, studia stacjonarne i dla obywateli Polski przeprowadzono zgodnie z kryteriami określonych w załączniku nr 6, części L, wiersz 7 uchwały nr 36/V/2019 Senatu UJ z 29.05.2019 roku). Przyjęto osoby posiadające dyplom ukończenia studiów wyższych - co najmniej licencjat - na którymś kierunku powiązany z dyscyplinami z dziedziny nauk społecznych lub humanistycznych. Dla wyniku postępowania kwalifikacyjnego istotne znaczenie miała średnia ocen ze studiów uprawniających do podjęcia studiów drugiego stopnia, wyliczona według zasad określonych w V, §15 załącznika nr 1 uchwały nr 36/V/2019 Senatu UJ z 29.05.2019 roku. Limit miejsc minimalny wyniósł – 18, maksymalny – 90. Wymienione zasady i kryteria rekrutacji na studia I i II stopnia na kierunek stosunki międzynarodowe na Uniwersytecie Jagiellońskim niewątpliwie są przejrzyste, bezstronne, zapewniające każdemu z kandydatów jednakowe szanse na podjęcie studiów. Pamiętając, że kierunek stosunki międzynarodowe na UJ cieszy się znaczącym zainteresowaniem kandydatów przekraczającym nawet liczbę 500 zarejestrowanych w IRK, to przyjęte zasady i kryteria zapewniają wystarczającą selektywność kandydatów, aby ci przyjęci - ich wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - umożliwiły osiągnięcie przyjętych efektów uczenia się. Zasady i kryteria rekrutacji podlegają okresowemu przeglądowi i są dostosowywane do zmieniających się uwarunkowań prawnych, społecznych czy potrzeb uczelni.

W uchwale Uchwała nr 51/VI/2019 Senatu Uniwersytetu Jagiellońskiego z dnia 26 czerwca 2019 roku określono rozwiązania instytucjonalne oraz procedurę potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w czasie uczenia się poza systemem studiów. Przyjęte rozwiązania umożliwiają identyfikację efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz ocenę ich adekwatności do efektów uczenia się określonych w programie studiów na ocenianym kierunku.

W § 30 Regulaminu studiów pierwszego stopnia, drugiego stopnia i jednolitych studiów magisterskich Uniwersytetu Jagiellońskiego określono zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się, okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni, także uczelni zagranicznej. Z kolei w Uchwale Rady Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politycznych z dnia 10 września 2019 r. określono warunki i zasady przeniesienia z innej uczelni na wymieniony Wydział po zaliczeniu I. roku studiów bez postępowania rekrutacyjnego oraz zasady zmiany kierunku studiów po zaliczeniu ich I. roku. Zgodnie z przyjętymi regulacjami decyzję o przeniesieniu z innej uczelni osób, które zaliczyły I. rok studiów, podejmuje dziekan pod warunkiem stwierdzenia zgodności efektów uczenia się i po zasięgnięciu opinii zastępcy dyrektora ds. dydaktycznych instytutu, w którym prowadzony jest kierunek lub kierownika studiów. Zastępca dyrektora ds. dydaktycznych instytutu, w którym prowadzony jest kierunek lub kierownik studiów, przygotowuje szczegółową analizę nie tylko efektów uczenia się, ale i zgodności treści programu studiów. Na takiej podstawie dziekan może podjąć decyzję o wskazaniu niezbędnych do uzupełnienia różnic programowych. W § 11 Regulaminu studiów pierwszego stopnia, drugiego stopnia i jednolitych studiów magisterskich Uniwersytetu Jagiellońskiego określono zasady przenoszenia i uznawania punktów ECTS uzyskanych na innych kierunkach i uczelniach. Przyjęte rozwiązania umożliwiają identyfikację efektów uczenia się oraz ocenę ich adekwatności do tych założonych dla kierunku “stosunki międzynarodowe” na UJ.

Pozytywną cechą kształcenia na kierunku stosunki międzynarodowe na UJ jest różnorodność form sprawdzania postępów w przyswajaniu wiedzy oraz weryfikacji założonych efektów uczenia się na studiach I i II stopnia. Formy te dostosowywane są specyfiki treści kształcenia, celów, założonych efektów uczenia się dla poszczególnych zajęć. Postępy uczenia się studentów oceniane są poprzez prace etapowe, międzysemestralne, semestralne, głównie w postaci prac pisemnych (egzaminów, zaliczeń, projektów, raportów, esejów, prezentacji i innych) lub protokołowanych odpowiedzi ustnych w okresie pandemii. Dla zespołu oceniającego PKA jednostka prowadząca kształcenie na ocenianym kierunku przygotowała wykaz form oceniania postępów studentów w przyswajaniu wiedzy oraz weryfikacji efektów uczenia się dla zajęć nauczanych na studiach I i II stopnia ze wskazaniem specjalności, na których te zajęcia są realizowane.

Zaliczenie zajęć następuje do końca danego semestru, choć może zostać wydłużone zgodnie z zapisami Regulaminu studiów. Liczba punktów ECTS niezbędna do ukończenia roku studiów jest różna i wynosi zazwyczaj nieco powyżej 60 ECTS. W przypadku uzyskania przez studenta co najmniej 50 punktów ECTS oraz spełnienia innych warunków określonych w programie studiów dziekan wydziału na wniosek studenta wyraża zgodę na wpis na kolejny rok studiów (wpis warunkowy).

Analiza zasad, przyjętych rozwiązań oraz praktyki weryfikacji postępów studentów w zakresie przyswajania wiedzy i osiągania założonych efektów uczenia się uzasadnia kilka pozytywnych ocen. Po pierwsze, możliwe jest równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji efektów uczenia się i dostosowywanie stosowanych metod do potrzeb osób niepełnosprawnych. Po drugie, nie ma podstaw, aby wątpić, że przyjęte rozwiązania oraz praktyka ich stosowania zapewniają bezstronność, rzetelność, przejrzystość weryfikacji uzyskiwanej wiedzy oraz wiarygodność i porównywalność ocen uzyskiwanych przez studentów. Po trzecie, wypracowane są i stosowane mechanizmy przekazywania studentom informacji zwrotnej na temat stopnia osiągnięcia efektów uczenia się na każdym etapie studiów oraz na ich zakończenie. Po czwarte, w przyjętych regulacjach określone zostały zasady reagowania w sytuacjach konfliktowych związanych z ocenianiem postępów kształcenia i osiąganiem jego efektów. Umożliwiają także reagowanie w sytuacjach zachowań nieetycznych i niezgodnych z prawem.

Dobór form weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się jest ściśle powiązany z treściami nauczania oraz sposobami realizacji zajęć. Na studiach pierwszego i drugiego stopnia na kierunku stosunki międzynarodowe stosowane są różne metody sprawdzania postępów studentów przyswajaniu wiedzy i weryfikacji założonych efektów uczenia się. Wyrażna - co potwierdza przywoływany już, załączony do dokumentacji wykaz zajęć i przypisanych do nich metod weryfikacji – jest jednak dominacja prac międzysemestralnych, semestralnych, egzaminów, zaliczeń pisemnych. Na studiach I. stopnia w tej formie zaliczane są m. in. takie zajęcia jak *międzynarodowe stosunki polityczne, stosunki międzynarodowe w historii myśli politycznej, geografia polityczna i ekonomiczna, międzynarodowe stosunki kulturalne*. Na studiach II. Stopnia są to takie zajęcia jak: *bezpieczeństwo międzynarodowe, teoria stosunków międzynarodowych, ekonomia rozwoju, międzynarodowe transakcje gospodarcze i inne*. Stosowane są także i inne formy jak zaliczenie czy egzamin ustny, zaliczenie niektórych zajęć np. *integracja europejska* – ale i kilku innych - wymaga przygotowania projektu, zaś zajęć *dylematy współczesnego świata* - eseju i prezentacji. Do zaliczenia zajęć *sztuka negocjacji* niezbędne są projekt, raport, esej i prezentacja.

Metody weryfikacji dostosowywane są także do rodzajów efektów uczenia się. Weryfikacja efektów uczenia się w zakresie wiedzy przeprowadzana jest najczęściej w formie egzaminów pisemnych i ustnych np. *Międzynarodowe stosunki polityczne, Historia stosunków międzynarodowych 1815-1945* na studiach I. stopnia i *Bezpieczeństwo międzynarodowe, Międzynarodowe transakcje gospodarcze* na

studiach II. stopnia. Do stosowanych metod nauczania należą wykłady, prezentacje multimedialne, prelekcje, wykłady problemowe.

Weryfikacja efektów uczenia się w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych przeprowadzana jest poprzez różnorodne formy jak zaliczenia pisemne i ustne, prezentacje, eseje, kazusy i projekty (np. analiza informacji – metody i techniki, protokół dyplomatyczny, dylematy współczesnego świata, porządek społeczny a wyzwania współczesności, dyplomacja publiczna na studiach pierwszego stopnia lub problem dysfunkcyjności państw we współczesnym świecie, prawo gospodarcze unii europejskiej, strategiczne problemy państw Azji południowej, aktualna polityka zagraniczna wybranych państw świata, międzynarodowe rynki finansowe na studiach drugiego stopnia).

W czasie pandemii i zdalnego nauczania podjęty został wysiłek dostosowania metod oceny postępów studentów i weryfikacji efektów uczenia się do nowych form organizacji kształcenia. Przeprowadzane są egzaminy, testy, kolokwia, projekty, prezentacje, eseje. Zaczęto stosować innowacyjne w nauczaniu stosunków międzynarodowych formy jak raporty analityczne w postaci policy brief, postery naukowe, mini wykłady oraz konspekty przygotowywane na podstawie analizy literatury i treści internetowych.

W okresie nauki zdalnej wywołanej pandemią stosowane były także takie metody weryfikowania efektów uczenia, jak Take Home Exam oraz Open Book Exam. Często podczas jednych zajęć wykorzystuje się więcej niż jedną formę weryfikacji efektów uczenia. Wykorzystywane są też takie formy jak praca zespołowa, debaty oksfordzkie, dyskusje, symulacje oraz gry decyzyjne, a także analiza tekstów. Stosowane są także bardziej zaawansowane metody analityczne i badawcze, takie jak mapy kognitywne, mapy interesariuszy, analizy SWOT, analizy typu case study, analizy danych statystycznych, analizy OSINT, burze mózgów, a także autorskie metody badawcze (np. autorski model analizy polityki zagranicznej państwa dr. Tomasza Pugacewicza).

Analiza praktyki stosowania na ocenianym kierunku metod oceniania postępów studentów w przyswajaniu wiedzy i weryfikacji założonych efektów uczenia się na ocenianym kierunku uzasadnia kilka wniosków. Po pierwsze, stosowane metody umożliwiają skuteczną ocenę i weryfikację realizacji wszystkich założonych efektów uczenia się. Po drugie, umożliwiają ocenę przygotowania do prowadzenia działalności naukowej i udziału w niej, chociaż skuteczność osiągania tego efektu uczenia się i znacznie wzmocniłoby wprowadzenie do programu studiów I stopnia zajęć o metodologii nauki o stosunkach międzynarodowych. Po trzecie, umożliwiają ocenę opanowania języka obcego w przypadku studiów I. stopnia przynajmniej na poziomie B2, a studiów II stopnia przynajmniej na poziomie B2+ z uwzględnieniem języka specjalistycznego. Po czwarte, w warunkach pandemii metody oceny postępów kształcenia studentów i weryfikacji założonych efektów zostały dostosowane do kształcenia zdalnego.

Procedura dyplomowania w Uniwersytecie Jagiellońskim jest uregulowana w Regulaminie studiów w § 16-23. W rozdziale IV "Prace i egzaminy dyplomowe oraz ukończenie studiów" szczegółowo uregulowano zasady i procedurę przygotowania prac dyplomowych i egzaminów dyplomowych na studiach pierwszego i drugiego stopnia. Do egzaminu dyplomowego dopuszczone są osoby, które uzyskały odpowiednio 184 punktów ECTS na studiach pierwszego stopnia oraz 122 punkty ECTS na studiach II stopnia. Wymogiem jest wprowadzenie bronionej pracy dyplomowej do Archiwum Prac UJ (AP). Każda praca dyplomowa poddawana jest obowiązkowej i automatycznej analizie przez Jednolity System Antyplagiatowy oraz wspomagający Otwarty System Antyplagiatowy. Może być dopuszczona do obrony wyłącznie po zapoznaniu się Promotora z wynikiem sprawdzenia antyplagiatowego i zaakceptowaniu tego wyniku. Nauczyciele akademicki prowadzący na ocenianym kierunku seminaria dyplomowe, zostali przygotowani do interpretacji wyników sprawdzeń antyplagiatowych. Problem ten był przedmiotem dyskusji w czasie obrad Rady INPiSM i Komisji Dydaktycznej. Celem tych dyskusji było

ujednoczenie sposobów analizy danych zawartych w raportach sprawdzenia antyplagiatowego kryteriów decyzji o dopuszczeniu lub niedopuszczeniu pracy do obrony.

Szczegółowa procedura przeprowadzania egzaminów dyplomowych studentów kierunku „stosunki międzynarodowe” została dookreślona w uchwałach Rady INPiSM w 2015 i 2017 r. Zdecydowano wówczas, że podczas egzaminu dyplomowego jedno z trzech zadawanych pytań musi odnosić się do listy zagadnień obejmujących przekrojowo kluczowe treści zawarte w programie studiów. W przypadku egzaminu licencjackiego jest to 30 pytań, a w przypadku egzaminu magisterskiego 20. Wykazy tych pytań zostały dołączone do dokumentacji kierunku udostępnionej Zespołowi Oceniającemu PKA. Pytania te są dostępne dla studentów kierunku „stosunki międzynarodowe” przez cały okres studiów na stronie INPiSM (<https://inp.uj.edu.pl/obrony>).

W warunkach pandemii COVID-19 w roku akademickim 2019/20 niemal wszystkie – z nielicznymi wyjątkami i z zachowaniem wymogów bezpieczeństwa - obrony prac dyplomowych odbyły się w trybie zdalnym. Procedurę przeprowadzania obron w taki sposób uregulowano w Zarządzeniu nr 41 Rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego z 29 kwietnia 2020 r. Zarządzenie to zostało udostępnione Zespołowi Oceniającemu PKA. Z kolei Dyrektor Instytutu Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych UJ przygotował, a Dziekan Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politycznych zatwierdził regulamin przeprowadzania obron prac dyplomowych w trybie stacjonarnym, traktując takie obrony jako wyjątek od zasady zdalnego ich przeprowadzania. Regulamin ten został załączony do dokumentacji przedłożonej Zespołowi Oceniającemu PKA.

W raporcie samooceny przedłożonym Zespołowi Oceniającemu PKA podkreślono, że prace licencjackie pisane są z uwzględnieniem standardów procesu badawczego w naukach społecznych (określenie problemu badawczego, celu pracy, doboru metodologii), z wykorzystaniem istniejącej literatury i jej krytyczną oceną, z zastosowaniem - najczęściej - metod jakościowy i ze sporadycznymi przypadkami przeprowadzenia własnych badań. Zaś w odniesieniu do prac magisterskich podkreślono, że są one również przygotowywane z zastosowaniem standardów badań właściwych naukom społecznym, ale z wymogiem bycia bardziej twórczą i stanowiącą wkład w rozwój badań. Podkreślono, że promotorzy zachęcają także studentów do zaprojektowania oraz przeprowadzenia badań empirycznych na potrzeby weryfikacji hipotez badawczych. Dodano, że wybór tematów prac dyplomowych przez studentów warunkowany jest ich zainteresowaniami oraz zainteresowaniami badawczymi promotorów. Na podkreślenie zasługuje różnorodność, często innowacyjność tematyki z zakresu współczesnych stosunków międzynarodowych.

Staranne zapoznanie się i analiza losowo wybranych prac dyplomowych – licencjackich i magisterskich – przez Zespół Oceniający PKA uzasadnia sformułowanie kilku uwag krytycznych. Po pierwsze, nie są odosobnionymi przypadkami przygotowywania przez studentów prac dyplomowych z zakresu nauk społecznych, ale nie z zakresu stosunków międzynarodowych, wymagających podejmowania tematyki transgranicznej. Przykłady prac tematycznie nie związanych ze stosunkami międzynarodowymi m. in. to: „Rola rzecznika prasowego policji”, „Pierwsze Damy w okresie III Rzeczypospolitej”, „Studium demokracji i konsolidacji demokracji w Kenii”, „Wpływ polityki na gospodarkę Polski w okresie transformacji systemowej 1989-2004. Przykład Polskich przedsiębiorstw budowlanych”, „Narzędzia reklamy politycznej w amerykańskich wyborach prezydenckich w 2016 roku”, „Współczesne przemiany polityczne na Ukrainie w kontekście społecznym i historycznym”, „Analiza porównawcza współczesnych systemów politycznych Japonii oraz Chińskiej Republiki Ludowej”. Po drugie, sformułowania tematów niektórych prac dyplomowych są publicystyczne, bez stosowania kategorii nauki o stosunkach międzynarodowych. Są to prace o takich tytułach jak m. in. „Angela Merkel – od fizyka do polityka”, „Prawa dziecka – ochrona dzieci w drodze”, „Pierwsze Damy w okresie trzeciej

Rzeczypospolitej”, „Irański potencjał prowadzenia wojny w cyberprzestrzeni po 2010 roku”, „Rosyjska strategia prowadzenia wojny w cyberprzestrzeni w latach 2007-2018. Regulacje prawne i praktyka”, „Rosyjska wojna informacyjna na Ukrainie (2014-2018)”. Po trzecie, w kilku pracach albo brakuje wskazania metod badawczych, albo nie są to metody specyficzne dla nauki o stosunkach międzynarodowych. Warstwa koncepcyjna niektórych prac, w sensie doprecyzowania pytania badawczego, sformułowania celu poznawczego, pytań badawczych, hipotez poddanych weryfikacji, założeń metodologicznych, czy analizy dotychczasowego stanu badań wymaga dopracowania. Po czwarte, zdarzają się przypadki prac, których tematyka nie jest zbieżna z tematyką specjalności.

Uogólniając, wymienione przypadki słabości prac dyplomowych, nie zmieniają ogólnej pozytywnej ceny uwidaczniania i potwierdzania efektów uczenia się w pracach etapowych, egzaminacyjnych, dyplomowych. Tematyka i metodyka prac dyplomowych – z wyjątkami sformułowanych zastrzeżeń – dostosowana jest do specyfiki stosunków międzynarodowych jako przedmiotu badań.

W odniesieniu do absolwentów ocenianego kierunku prowadzony jest monitoring losów absolwentów. Jego celem jest poznanie sytuacji zawodowej absolwentów po sześciu miesiącach, a następnie po trzech oraz pięciu latach od momentu zakończenia nauki. Formułowane pytania dotyczą przede wszystkim związku między wykształceniem i wykonywaną pracą oraz stopniem wykorzystywania w pracy wiedzy oraz umiejętności zdobytych podczas studiów. Absolwenci wskazują, czy ukończenie kierunku „stosunki międzynarodowe” znalazło się wśród wymagań stawianych przez pracodawców. Absolwenci proszeni są także o samoocenę posiadanych kompetencji. Ci z nich, którzy kontynuują naukę na innej uczelni, proszeni są o wskazanie przyczyny takiego wyboru.

Zgodnie z wynikami badania losów absolwentów rocznika 2018/19 14% absolwentów studiów pierwszego stopnia oraz 57% absolwentów studiów drugiego stopnia deklaroowało, że ich praca związana jest z ukończonym kierunkiem i zdobytym wykształceniem. 45% absolwentów studiów pierwszego stopnia oraz 59% drugiego zadeklaroowało wykorzystywanie w pracy wiedzy oraz umiejętności zdobytych w trakcie studiów. Absolwenci najwyżej ocenili posiadane kompetencje w zakresie: biernej oraz czynnej znajomości języka obcego, samokształcenia, analizy informacji i wyciągania wniosków oraz samodzielnej organizacji pracy; najniżej z kolei: umiejętność wykorzystania teorii w praktyce, innowacyjność, negocjacje oraz posiadanie specjalistycznych umiejętności zawodowych. W momencie badania naukę kontynuowało 82% absolwentów pierwszego stopnia oraz 45% absolwentów drugiego stopnia studiów. Osoby kończące pierwszy stopień wybrały głównie ten sam kierunek II stopnia (63% spośród uczących się) oraz inny kierunek II stopnia – zdecydowana większość z nich podjęła studia na Uniwersytecie Jagiellońskim (odpowiednio 82% oraz 75%). Oznacza to, że w odniesieniu do absolwentów ocenianego kierunku losy absolwentów są monitorowane, a ich pozycja na rynku pracy jest przedmiotem analizy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Po pierwsze, w odniesieniu do ocenianego kierunku zostały przyjęte i są stosowane regulacje zapewniające przejrzystą i selektywną, z zachowaniem jednakowych szans, rekrutację kandydatów na poziomie umożliwiającym osiągnięcie założonych efektów uczenia się.

Po drugie, zostały przyjęte i funkcjonują procedury uznawania efektów uczenia się w innej uczelni, tym w zagranicznej oraz uznawania efektów uczenia się poza systemem szkolnictwa.

Po trzecie, zostały określone i funkcjonują procedury oceny postępów studentów i weryfikacji efektów uczenia się. Zapewniają one równość i bezstronność oceny studentów oraz skuteczność weryfikacji efektów.

Po czwarte, przyjęto przejrzyste i są stosowane w praktyce procedury dyplomowania.

Po piąte, systematycznie od lat prowadzony jest monitoring losów absolwentów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak.

Zalecenia

Brak.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Nauczyciele akademicki oraz inne osoby prowadzące zajęcia posiadają aktualny i udokumentowany dorobek naukowy umożliwiający prawidłową realizację zajęć, w tym nabywanie przez studentów kompetencji badawczych. Zdecydowana większość osób prowadzących zajęcia posiada odpowiednie wykształcenie w dyscyplinie nauki o polityce (i administracji). Niezależnie od posiadanych dyplomów, przyjmując kryterium wyników prac badawczych zdecydowana większość kadry reprezentująca szeroki wachlarz nauk społecznych i humanistycznych posiada niezbędne kompetencje w zakresie dyscypliny nauk o polityce i administracji, prowadząc udokumentowane badania w ramach różnych subdyscyplin politologicznych.

Badania naukowe prowadzone przez kadrę dydaktyczną kierunku stosunki międzynarodowe koncentrują się głównie w obrębie dyscypliny nauki o polityce i administracji, a ponadto także w takich dyscyplinach jak: nauki prawne, historia, ekonomia i finanse, językoznawstwo, filozofia.

Do głównych obszarów badawczych, w których pracownicy publikują wyniki swoich prac naukowych należy zaliczyć: teorię stosunków międzynarodowych, historię stosunków międzynarodowych, metodologię badań stosunków międzynarodowych, międzynarodowe stosunki polityczne, konflikty międzynarodowe, terroryzm, bezpieczeństwo międzynarodowe, polityka zagraniczna poszczególnych państw, dyplomacja, systemy polityczne, organizacje międzynarodowe, operacje pokojowe i humanitarne, międzynarodowa współpraca militarna i policyjna, idee polityczne współczesnego świata, międzynarodowe stosunki kulturalne, międzynarodowe stosunki gospodarcze, handel międzynarodowy, globalizacja, geografia polityczna i ekonomiczna, integracja europejska, uchodźcy i procesy migracyjne.

Obsadę kierunku stanowią 72 osoby, w tym 61 jest zatrudnionych na etatach badawczo-dydaktycznych, 1 w ramach etatu dydaktycznego, 3 w ramach umowy cywilno-prawnej, zaś 7 jest doktorantami. Wśród nich jest: 12 tytułarnych profesorów; 21 doktorów habilitowanych (w tym 17 profesorów UJ), 31 doktorów, a także 8 magistrów (w większości doktorantów). Obsługę administracyjną kierunku zapewnia 2 pracowników administracyjnych. Obsługę biblioteki instytutowej

zapewnia 5 pracowników. Pracę Instytutu wspiera 1 starszy specjalista IT zatrudniony na poziomie Wydziału.

Pracownicy Wydziału prowadzący zajęcia na kierunku stosunki międzynarodowe stanowią dynamicznie rozwijające się środowisko naukowe, o czym może świadczyć fakt, iż w latach 2015-2020 tytuł profesorski uzyskały 4 osoby, stanowisko profesora UJ – 15 osób, stopień doktora habilitowanego – 14 osób oraz stopień doktora – 10 osób.

Zarówno struktura kwalifikacji jak i liczebność kadry w stosunku do liczby studentów umożliwiają prawidłową realizację zajęć. Dorobek naukowy i zawodowy, praktyczny i dydaktyczny wszystkich pracowników wykazuje zgodność z realizowanymi treściami programowymi oraz potwierdza możliwość prawidłowej realizacji zajęć. Zajęcia na kierunku stosunki międzynarodowe są przydzielane na ogół z uwzględnieniem kompetencji naukowych i naukowo-dydaktycznych oraz doświadczenia dydaktycznego poszczególnych pracowników. Kompetencje dydaktyczne kadry prowadzącej zajęcia zostały potwierdzone m.in. w trakcie hospitacji zajęć przez zespół oceniający PKA. Należy stwierdzić, że obsada poszczególnych zajęć, jak również obciążenie godzinowe nauczycieli akademickich (co do zasady równomierne) zapewniają prawidłową realizację zajęć na profilu ogólnoakademickim. Na jednego wykładowcę przypada średnio 7 studentów, co stwarza wyjątkowo komfortowe warunki do pracy dydaktycznej. Nauczyciele akademicy posiadają odpowiednie kompetencje związane z prowadzeniem zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Przydział zajęć oraz obciążenie godzinowe poszczególnych nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia umożliwia prawidłową realizację zajęć (w tym zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość).

Obciążenie godzinowe prowadzeniem zajęć nauczycieli akademickich zatrudnionych w uczelni jako podstawowym miejscu pracy zasadniczo jest zgodne z wymaganiami. Przydziały pensum dydaktycznego dla poszczególnych stanowisk pracy zawarte są w Załączniku nr 4 do Regulaminu pracy Uniwersytetu Jagiellońskiego. Paragraf 1, punkty 1 i 2 regulują wprost wymiary pensów, jak następuje: „Roczny wymiar zajęć dydaktycznych, zwany dalej „pensum dydaktycznym”, dla poszczególnych stanowisk w grupie pracowników badawczo-dydaktycznych wynosi: 1) profesor zwyczajny, profesor, profesor nadzwyczajny, profesor uczelni, profesor nadzwyczajny posiadający stopień naukowy doktora habilitowanego lub doktora, profesor wizytujący – 180 godzin; 2) adiunkt posiadający stopień naukowy doktora habilitowanego – 180 godzin; 3) adiunkt, asystent – 210 godzin; 4) asystent w pierwszym roku zatrudnienia – 180 godzin (...). Pensum dydaktyczne dla poszczególnych stanowisk w grupie pracowników dydaktycznych wynosi: 1) profesor – 240 godzin; 2) profesor uczelni – 270 godzin; 3) profesor wizytujący – 210 godzin; 4) adiunkt – 330 godzin; 5) asystent w pierwszym roku zatrudnienia – 300 godzin; 6) asystent, wykładowca, starszy wykładowca – 360 godzin”.

Odnosząc obciążenie godzinowe pracowników do skali godzin ponadwymiarowych, należy uznać, że średnia liczba nadgodzin dla pracowników INPiSM realizowanych na kierunkach studiów stacjonarnych prowadzonych w jednostce nie jest wysoka i wynosi ok. 60 godzin.

Regulamin pracy Uniwersytetu Jagiellońskiego (Załącznik nr 4) szczegółowo określa zasady redukcji pensum dydaktycznego (Załączniku numer 4 do Regulaminu pracy Uniwersytetu Jagiellońskiego. Paragraf 2, punkty 1-8 określają szczegółowo wspomniane zasady. I tak (1) Pensum dydaktyczne może być obniżone z tytułu pełnienia następujących funkcji: a) rektora – możliwe całkowite zwolnienie; b) prorektora – możliwe całkowite zwolnienie; c) dziekana – do 120 godzin zniżki; d) prodziekana – do 60 godzin zniżki; e) dyrektora szkoły doktorskiej – do 60 godzin zniżki; f) członka Rady Uczelni – do 60 godzin zniżki; g) dyrektora instytutu – do 60 godzin zniżki; h) zastępcy dyrektora instytutu – do 60 godzin zniżki; i) kierownika studiów pierwszego, drugiego lub trzeciego stopnia – do 30 godzin zniżki;

j) dyrektora Biblioteki Jagiellońskiej, dyrektora Muzeum UJ, dyrektora Ogrodu Botanicznego, dyrektora Archiwum UJ, dyrektora Jagiellońskiego Centrum Językowego, kierownika Studium Wychowania Fizycznego i Sportu, dyrektora Studium Pedagogicznego UJ i dyrektora Ośrodka Międzyobszarowych Indywidualnych Studiów Humanistycznych i Społecznych – do 60 godzin zniżki; k) członka Polskiej Komisji Akredytacyjnej – możliwe całkowite lub częściowe zwolnienie; l) członka Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego – możliwe całkowite lub częściowe zwolnienie. (2) Nauczyciel akademicki pełniący inną funkcję niż określona w ust. 1 (w uczelni lub poza uczelnią), jeżeli ma ona istotne znaczenie dla Uniwersytetu i wymaga znacznego nakładu pracy, może uzyskać zniżkę pensum dydaktycznego maksymalnie o 60 godzin w zależności od możliwości finansowych jednostki organizacyjnej. (3) Nauczyciel akademicki może uzyskać zniżkę pensum dydaktycznego, jeżeli: a) bierze udział w realizacji projektu o istotnym znaczeniu dla Uniwersytetu; zniżka pensum powinna odzwierciedlać poziom zaangażowania w realizację projektu – do 60 godzin; b) bierze udział w realizacji projektu, którego wytyczne przewidują konieczność lub możliwość obniżenia pensum; zniżka pensum nie może być większa niż określona w wytycznych projektu. (4) Nauczyciel akademicki korzystający z programów wsparcia dla naukowców, w tym z „Programu wsparcia dla naukowców UJ aplikujących o granty ERC”, może uzyskać zniżkę wymiaru pensum dydaktycznego. Wymiar pensum może być wówczas obniżony do wysokości ¼ obowiązującego go pensum dydaktycznego w skali roku. (5) Zniżka pensum dydaktycznego przysługuje wyłącznie pracownikowi zatrudnionemu w pełnym wymiarze czasu pracy, dla którego Uniwersytet Jagielloński jest podstawowym miejscem pracy. (6) Pracownikowi przysługuje zniżka pensum dydaktycznego tylko z jednego tytułu. (7) Zniżki pensum dydaktycznego udzielane są przez Rektora UJ na wniosek zainteresowanego, po zaopiniowaniu przez dziekana lub dyrektora/kierownika jednostki poza- i międzywydziałowej. Zniżki są udzielane wyłącznie na okres jednego roku akademickiego. (8) Pracownikowi, który uzyskał obniżenie pensum dydaktycznego, wynagrodzenie za godziny nadwymiarowe przysługuje za zajęcia dydaktyczne zrealizowane wyłącznie powyżej pensum określonego zgodnie z § 1 ust. 1–3.

W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość lub w formie kształcenia hybrydowego (blended learning) nauczyciele akademicki i inne osoby prowadzące zajęcia są przygotowani do ich realizacji z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, a realizacja zajęć jest na bieżąco kontrolowana przez uczelnię. Uczelnia oferuje swoim pracownikom kursy doszkalające z zakresu metod i technik prowadzenia zajęć w trybie zdalnym (przez internet). Obsada kierunku posiada bogate kompetencje dydaktyczne, które obejmują także przygotowanie do prowadzenia zajęć z wykorzystaniem zdalnego nauczania oraz prowadzenie zajęć w językach obcych. W ostatnich latach znacząca część doktorantów i pracowników Instytutu uczestniczyła w uczelnianych szkoleniach z zakresu prowadzenia zajęć zdalnych. W II semestrze roku akad. 2019/2020 został powołany spośród kadry Instytutu 10-osobowy zespół służący pomocą w zakresie zdalnego nauczania pozostałym pracownikom Wydziału. Ponadto część pracowników Instytutu ukończyła specjalistyczne studia w tym kierunku (np. studia podyplomowe „E-learning: projektowanie i wdrażanie”).

Prowadzona jest również odpowiednia tzn. zapewniająca prawidłową realizację zajęć oraz sprzyjająca stabilizacji zatrudnienia, polityka kadrowa. Dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia jest transparentny, adekwatny do potrzeb związanych z realizacją procesu kształcenia (w tym kształcenia na odległość), a ponadto uwzględnia dorobek naukowy kadry, jej doświadczenie oraz osiągnięcia dydaktyczne. Kryteria doboru członków kadry badawczo-dydaktycznej są ściśle związane z koniecznością prawidłowej realizacji zajęć dydaktycznych na kierunku o profilu ogólnoakademickim. Prowadzenie zajęć powierza się nauczycielom akademickim w taki sposób, aby

zapewnić zgodność realizowanych treści programowych z działalnością naukową oraz doświadczeniem zawodowym i dydaktycznym danego pracownika.

Wydziałowa Komisja ds. Kadrowych rekomendując Radzie WSMiP oraz Rektorowi UJ rozstrzygnięcie dotyczące zatrudnienia nowej osoby w pierwszym rzędzie przykładą wagę do tego, aby była ona kompetentna w zakresie planowanych jej do powierzenia zajęć dydaktycznych. Dorobek dydaktyczny i kompetencje z tego zakresu stanowią istotny element ogłoszenia konkursowego.

W charakterze prowadzących ćwiczenia występują również doktoranci (7 osób), co pozwala nabyć im doświadczenie w przypadku tej mniej skomplikowanej formy zajęć (przy czym, ma to miejsce pod nadzorem koordynatora zajęć posiadającego większe doświadczenie). Instytut jest zobligowany do zapewnienia takiej możliwości regulaminem studiów doktoranckich UJ zobowiązującym do odbycia praktyk przez doktorantów, co ma miejsce z równoległym uczestniczeniem doktorantów w kursach z zakresu umiejętności prowadzenia zajęć.

Uczelnia wypracowała określone zasady i procedury w odniesieniu do przedłużania umowy o pracę w stosunku do osób osiągających wiek emerytalny. Na podstawie uchwały Senatu UJ nr 35/X/2006 pracownikom – nauczycielom akademickim osiągającym odpowiedni wiek emerytalny (60 lat – kobiety; 65 lat – mężczyźni) wypowiada się dotychczasową umowę o pracę na koniec semestru z zachowaniem terminu wypowiedzenia. Zasada ta nie dotyczy profesorów zwyczajnych oraz profesorów nadzwyczajnych. Przyjęto bowiem regułę, iż zatrudnienie profesora może trwać do 70. roku życia, po czym dopuszcza się przedłużenie zatrudnienia: o pół roku na 1/1 etatu i o jeden rok na ½ etatu. Uzasadnieniem jest często dokończenie sprawowania funkcji promotora pracy dyplomowej czy doktorskiej. Ponadto nauczyciela akademickiego, który nabył uprawnienia emerytalne, można zatrudnić ponownie na tym samym stanowisku bez postępowania konkursowego, na podstawie umowy o pracę.

Zgodnie ze Statutem UJ §8 pkt. 3 „Uniwersytet dba o zachowanie więzi ze swoimi wychowankami i emerytowanymi pracownikami oraz współpracuje z ich stowarzyszeniami”. W zakresie utrzymywania więzi z emerytowanymi pracownikami należy ponadto dodać, że decyzją Dziekana WSMiP i Dyrektora INPiSM UJ takowe osoby są zapraszane na posiedzenia gremiów kolegialnych struktur uczelnianych, takich jak Rada WSMiP oraz Rada INPiSM. Biorą one również udział w życiu naukowym wspólnoty (konferencje, seminaria, wydarzenia okazjonalne), jak również są włączane do zespołów eksperckich w ramach realizowanego na uczelni projektu „Inicjatywa Doskonałości – Uczelnia Badawcza” (Działanie nr 2: Incentives).

Nauczyciele akademicy oraz inne osoby prowadzące zajęcia są oceniani przez studentów w zakresie spełniania obowiązków związanych z kształceniem oraz przez innych nauczycieli w formie hospitacji zajęć.

Na Wydziale w ramach ogólnouniwersyteckich standardów funkcjonuje system oceniania zajęć dydaktycznych nauczycieli akademickich przez studentów. Podstawę prawną systemu tworzy Zarządzenie nr 7 Rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego z 14 stycznia 2015 roku w sprawie: wprowadzenia Regulaminu ankietowego systemu oceny zajęć dydaktycznych. Zgodnie z informacjami ze strony Centrum Wsparcia Dydaktyki Uniwersytetu Jagiellońskiego, w badaniu studenckiej Oceny Zajęć Dydaktycznych mogą uczestniczyć wszyscy studenci UJ, w tym doktoranci oraz słuchacze studiów podyplomowych. Ocenie podlegają pracownicy naukowo-dydaktyczni i dydaktyczni, którzy prowadzili zajęcia przeprowadzone w danym semestrze akademickim, oraz kursy prowadzone przez doktorantów oraz innych niezatrudnionych w jednostce wykładowców, specjalistów i ekspertów. Oceniane są wszystkie kursy realizowane w ramach programu danego studenta. Badanie OZD jest realizowane za pośrednictwem indywidualnego konta USOSweb (internetowa wersja Uczelnianego Systemu Obsługi

Studiów UJ), na którym widnieje lista ankiet dostępnych dla danego studenta. Ankiety dostępne są także w aplikacji Mobilny USOS UJ, którą można pobrać za pośrednictwem serwisów Google Play lub App Store.

Ankieta ta składa się z następujących modułów: (1) moduł A - 5 pytań ogólnouniwersyteckich: [1] Czy dzięki prowadzącemu Twoja wiedza o przedmiocie została poszerzona?; [2] Jak oceniasz umiejętność przekazywania wiedzy przez prowadzącego?; [3] Czy prowadzący był gotów udzielać dodatkowych wyjaśnień w trakcie zajęć lub w godzinach konsultacji?; [4] Czy prowadzący był przygotowany do zajęć? [5] Czy prowadzący przestrzegał przyjętych kryteriów zaliczenia zajęć?; (2) moduł B - pytania do typów zajęć, ustalane lokalnie przez Wydziałowe Zespoły Doskonalenia Jakości Kształcenia (dla kierunku stosunki międzynarodowe nie zostały sformułowane pytania tego rodzaju); (3) moduł C - pytania specyficzne dla przedmiotu, ustalane lokalnie przez Wydziałowe Zespoły Doskonalenia Jakości Kształcenia (dla kierunku stosunki międzynarodowe nie zostały sformułowane pytania tego rodzaju); (4) moduł D – komentarze studentów.

Ocena odbywa się dwa razy w roku akademickim, na koniec każdego semestru (letnia edycja badania składa się z dwóch etapów, przed i po przerwie wakacyjnej). Ocena semestru zimowego trwa 6 tygodni, a letniego łącznie 10 tygodni (6 przed i 4 po przerwie wakacyjnej).

Ankiety w systemie USOSweb przeprowadzane są z poszanowaniem zasady dobrowolności i poufności. Dane, mające postać zbiorczych tabel, podlegają statystycznemu opracowaniu. Raporty z uzyskanych wyników zostają przekazane władzom oraz kierownikom podstawowych jednostek organizacyjnych uczelni. Na WSMiP dostęp do danych posiadają władze dziekańskie, Pełnomocnik dziekana ds. ewaluacji jakości kształcenia, Pełnomocnik dziekana ds. bezpieczeństwa oraz przeciwdziałania dyskryminacji oraz Zastępcy dyrektorów ds. dydaktycznych poszczególnych jednostek lub kierownicy studiów (w zakresie danych dla wybranych kierunków studiów).

Studenckie oceny stanowią istotny element analizy własnej pracy oraz okresowej oceny pracownika naukowo-dydaktycznego i dydaktycznego. Wspomagają także kierowników jednostek w podejmowaniu decyzji o realizowanych w ramach programu studiów kursach i ich prowadzących. Dodatkowo, wysoko ocenionym dydaktykom przyznawane są nagrody Rektora UJ za wysoką jakość pracy.

Zważywszy jednak na niewielki odsetek studentów wypełniających ankiety (ok. 20%), rekomenduje się dużą ostrożność w interpretowaniu ich wyników, a tym bardziej wyciągania wniosków na temat jakości pracy wykładowców. Wyniki te nie powinny być absolutnie podstawą do negatywnej oceny zajęć dydaktycznych. Z udzielonych w czasie wizytacji wyjaśnień wynika, że stanowią one asumpt do przeprowadzenia hospitacji zajęć. Rozwiązanie takie należy uznać za rozsądne i sprawiedliwe.

Hospitacje prowadzone są na kierunku studiów, jednakże brakuje regulacji prawnej, na podstawie której wizytowane są zajęcia dydaktyczne poszczególnych pracowników. W pierwszej kolejności hospitowane są zajęcia prowadzone przez wykładowców, którzy uzyskują negatywne / krytyczne oceny ze strony studentów wyrażających swoje opinie w systemie ankiet elektronicznych. Odnotowano jednak brak jednolitych i znanych wszystkim pracownikom zasad procesu hospitacji zajęć dydaktycznych.

Ponieważ hospitacje zajęć dla wielu pracowników naukowo-dydaktycznych stanowią ważne wydarzenie w ich karierze zawodowej, a także w trosce o transparentność reguł hospitacji, rekomenduje się wprowadzenie odpowiednich regulacji prawnych w tym zakresie ze wskazaniem: podmiotów uprawnionych do hospitacji, kryteriów doboru zajęć hospitowanych (z podaniem harmonogramu na dany semestr), kryteriów oceny zajęć, możliwości odniesienia się do oceny hospitacyjnej przez wykładowcę, zasad uwzględniania wyników hospitacji w ocenie okresowej itd.

(d) Prowadzone są okresowe oceny nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia obejmujące aktywność w zakresie działalności naukowej oraz dydaktycznej członków kadry prowadzącej kształcenie, wyniki ocen dokonywanych przez studentów (oraz hospitacji). Ocena okresowa dokonywana jest na podstawie Zarządzenia nr 1 Rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego z dnia 4 stycznia 2021 roku w sprawie okresowych ocen nauczycieli akademickich Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Ocena okresowa jest dokonywana obligatoryjnie co do zasady nie rzadziej niż raz na cztery lata oraz nie częściej niż raz na dwa lata zatrudnienia na stanowisku nauczyciela akademickiego. Wyjątek od wspomnianej zasady stanowią następujące okoliczności: (1) Pierwsza ocena okresowa może być dokonana względem nauczyciela akademickiego zatrudnionego przez co najmniej 12 (dwanaście) miesięcy. (2) Ocena okresowa może być dokonywana także dodatkowo na wniosek Rektora UJ, w tym z inicjatywy dziekana lub kierownika jednostki pozawydziałowej i międzywydziałowej. (3) Ocena okresowa jest dokonywana również celem spełnienia warunku zatrudnienia nauczyciela akademickiego bez postępowania konkursowego. (4) W przypadku oceny negatywnej, kolejna ocena okresowa jest dokonywana nie wcześniej niż po upływie 12 (dwunastu) miesięcy od dnia zakończenia poprzedniej oceny. (5) W przypadku nieobecności w pracy wynikającej z przebywania na urlopie macierzyńskim, urlopie na warunkach urlopu macierzyńskiego, urlopie ojcowskim, urlopie rodzicielskim, urlopie wychowawczym lub urlopie dla poratowania zdrowia oraz z odbywania służby wojskowej lub służby zastępczej, termin dokonania oceny okresowej ulega przedłużeniu o czas tej nieobecności.

Zarządzenie nr 1 Rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego z dnia 4 stycznia 2021 roku w sprawie okresowych ocen nauczycieli akademickich Uniwersytetu Jagiellońskiego, precyzyjnie określa: (1) Kryteria oceniania (szczegółowe kryteria oceny okresowej nauczycieli akademickich Uniwersytetu Jagiellońskiego określone zostały w Załączniku nr 1 do zarządzenia nr 1 Rektora UJ z dnia 4 stycznia 2021 r. Tworzą one trzy działy: (a) działalność naukowo-badawcza; b) działalność dydaktyczna; (c) działalność organizacyjna); (2) Podmioty uprawnione do oceniania; (3) Zasady przeprowadzania oceny; (4) Harmonogram oceny; (5) Tryb odwołania od wyników oceny okresowej.

Wyniki okresowych przeglądów kadry prowadzącej kształcenie, w tym wnioski z oceny dokonywanej przez studentów, są wykorzystywane do doskonalenia poszczególnych członków kadry i planowania ich indywidualnych ścieżek rozwojowych w porozumieniu z kierownikami katedr.

Realizowana polityka kadrowa umożliwia kształtowanie kadry prowadzącej zajęcia zapewniające prawidłową ich realizację, sprzyja stabilizacji zatrudnienia i trwałemu rozwojowi nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, kreuje warunki pracy stymulujące i motywujące członków kadry prowadzącej kształcenie do rozpoznawania własnych potrzeb rozwojowych, i wszechstronnego doskonalenia.

Rozwój naukowy oraz dydaktyczny obsady kierunku jest wspierany na trzy sposoby. Po pierwsze, poprzez finansowanie ze środków zakładów, katedr, Instytutu, Wydziału oraz budżetu rektorskiego: (1) wyjazdów na krajowe i zagraniczne konferencje oraz warsztaty i szkolenia, a także (2) organizowania na UJ analogicznych konferencji, warsztatów i szkoleń. Po drugie, poprzez zapewnianie wsparcia administracyjnego na poziomie Instytutu i Wydziału (włączenie do obowiązkowych wydzielonych pracowników administracyjnych zadań z zakresu m.in. obsługi wyjazdów krajowych i zagranicznych oraz rozliczenia projektów badawczych, a od 2019 r. zatrudnienie na Wydziale pracownika administracyjnego ds. grantów badawczych) oraz na poziomie całej uczelni (Dział Współpracy Międzynarodowej, Centrum Administracyjnego Wsparcia Projektów, Centrum Zdalnego Nauczania

oraz Biuro Doskonalenia Kompetencji). Po trzecie, ma miejsce udzielanie zgody na urlopy naukowe związane z przygotowaniem do publikacji wyników badań naukowych.

Wśród inicjatyw mających motywować do uzyskiwania coraz większych osiągnięć badawczych i dydaktycznych warto zwrócić szczególną uwagę na kilka przyjętych na Wydziale rozwiązań. Po pierwsze, na poziomie Wydziału funkcjonował do 2019 r. mechanizm wsparcia młodych badaczy do 35. roku ze środków statutowych na rzecz rozwoju naukowego, w tym finansowania udziału w zagranicznych konferencjach i warsztatach, a także wydawania publikacji w językach obcych. Po drugie, otrzymanie przez UJ statusu uczelni badawczej, pozwala obecnie pracownikom na otrzymanie wsparcia na realizację badań wpisujących się w tematykę czterech Priorytetowych Obszarów Badawczych (POB): Society of the Future, Heritage, Digi World i Anthropocene. Pracownicy mają możliwość otrzymania wsparcia finansowego na rzecz: przygotowania wniosku grantowego, publikacji artykułu w wysoko punktowanym czasopiśmie, udziału w szkoleniach z zakresu kompetencji badawczych; staży zagranicznych oraz współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym uczelni. Po trzecie, pracownicy jednostki są zachęceni do udziału w ogólnouniwersyteckich działaniach mających na celu podnoszenie kompetencji dydaktycznych.

Motywacja do korzystania z prezentowanych propozycji wspomagających rozwój naukowy i dydaktyczny jest wspierana przez instrumenty finansowe w ramach: (a) jednorazowych nagród Rektora UJ za osiągnięcia naukowe, dydaktyczne i organizacyjne oraz (b) progresywnych zarobków uzależnionych od piastowanego stanowiska wynikającego z posiadanego stopnia i tytułu naukowego. W Instytucie funkcjonuje procedura w zakresie zgłaszania pracowników do nagród Rektora UJ. W jej ramach, kierownicy poszczególnych katedr i zakładów przekazują w formie pisemnej zgłoszenia dyrektorowi Instytutu, a ten na wspólnym spotkaniu z kierownikami katedr i zakładów uzgadnia listę pracowników nominowanych przez Instytut do poszczególnych nagród. Ostatecznej rekomendacji Rektorowi UJ udziela Rada Wydziału w oparciu o wspomniany powyżej regulamin przyznawania nagród.

Od roku akad. 2020/21 przyjęto tok postępowania oraz kryteria dotyczące awansu w procedurze wewnętrznej na stanowisko profesora, profesora uczelni oraz adiunkta w grupie pracowników badawczo-dydaktycznych na WSMiP ustalony przez Komisję ds. kadrowych WSMiP UJ, gdzie m.in. wskazano obowiązek posiadania doświadczenia naukowego i dydaktycznego w przypadku starań o awans.

Jednym z elementów polityki kadrowej mającej na celu wspieranie aktywności naukowej pracowników są również urlopy naukowe oraz możliwość zatrudnienia na etacie badawczym.

Kwestia płatnego urlopu naukowego uregulowana jest przez dwa dokumenty: (1) Statut UJ (paragrafy: 104, 110, 155, 181), (2) Regulamin pracy UJ (paragraf 32). Rektor może udzielić nauczycielowi akademickiemu: 1) posiadającemu co najmniej stopień doktora, w okresie 7 lat zatrudnienia na Uniwersytecie – płatnych urlopów naukowych w łącznym wymiarze nieprzekraczającym roku w celu przeprowadzenia badań; 2) przygotowującemu rozprawę doktorską – płatnego urlopu naukowego w wymiarze nieprzekraczającym 3 miesięcy; 3) płatnego urlopu w celu odbycia zagranicą kształcenia, stażu naukowego albo dydaktycznego, uczestnictwa w konferencji albo uczestnictwa we wspólnych badaniach naukowych prowadzonych z podmiotem zagranicznym na podstawie umowy o współpracy naukowej; 4) płatnego urlopu w celu uczestnictwa we wspólnych badaniach naukowych prowadzonych z Centrum Łukasiewicz lub instytutem Sieci Łukasiewicz. Należy nadmienić, że urlop naukowy wymaga wstępnej zgody Dziekana. W argumentacji na rzecz uzyskania zgody Dziekana ważne jest wskazanie na prowadzenie badań, które posłużą wprost do awansu naukowego (np. habilitacja czy profesura) oraz publikacji ich wyników. Zgoda dziekańska uzależniona jest także od sytuacji finansowej Wydziału.

W Uniwersytecie Jagiellońskim – obok etatów dydaktycznych i badawczo-dydaktycznych – możliwe jest zatrudnienie w charakterze pracownika badawczego. Formalnie nie wprowadzono procedury przejścia z etatu badawczo-dydaktycznego na etat badawczy, ale zbliżoną funkcję spełnia (1) możliwość uzyskania rocznego urlopu naukowego (opisanego w oddzielnym punkcie) oraz (2) procedura uzyskania obniżenia obowiązków dydaktycznych pracownika realizującego badania naukowe. W tym drugim przypadku zgodnie z Regulaminem pracy UJ: „W szczególnie uzasadnionych przypadkach spowodowanych zwiększeniem obowiązków badawczych na wniosek dziekana lub dyrektora/kierownika jednostki poza- i międzywydziałowej, Rektor UJ może wyrazić zgodę na zmianę warunków zatrudnienia nauczyciela akademickiego w ten sposób, że w ramach zajmowanego stanowiska i grupy pracowników badawczo-dydaktycznych zmienia się proporcje wykonywanych obowiązków w podziale: 25% obowiązki dydaktyczne i 75% obowiązki badawcze, na podstawie porozumienia zawartego z nauczycielem akademickim. Będzie to skutkowało proporcjonalnym zmniejszeniem obowiązkowego wymiaru pensum dydaktycznego o połowę. Pracownikowi, który skorzysta z wyżej wymienionej możliwości, nie może być powierzona prowadzenie zajęć w godzinach ponadwymiarowych”.

Należy stwierdzić, iż system oceniania, motywowania i nagradzania pracowników działa skutecznie. Realizowana polityka kadrowa obejmuje zasady rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, jak również wszelkich form dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie oraz formy pomocy ofiarom.

Procedura rozwiązywania konfliktów polega na mediacji pomiędzy zainteresowanymi stronami prowadzonej przez przedstawiciela dyrekcji oraz kierownika/kierowników katedry/katedr, przy wiedzy Dziekana Wydziału. W sprawach znaczącej wagi, związanych z domniemaniem popełnienia wykroczenia przeciw zasadom wspólnoty akademickiej czy przepisom prawa (np. mobbing, molestowanie) wdrażana jest procedura dyscyplinarna na szczeblu centralnym, prowadzona przez odpowiednie komisje (wraz z instancją odwoławczą): dla studentów, doktorantów i pracowników.

Przeciwdziałanie formom przemocy wiąże się z szybkim reagowaniem kierownika jednostki na sygnały o możliwości wystąpienia niepożądanych zjawisk (rozmowa z notatką służbową ze stroną zgłaszającą; rozmowa wyjaśniająca ze stroną obwinianą – wszystko przy wiedzy Dziekana Wydziału oraz Pełnomocnika dziekana ds. dyskryminacji i równego traktowania) oraz ewentualnym poinformowaniu Działu ds. Bezpieczeństwa i Równego Traktowania – Bezpieczni UJ.

Przeciwdziałanie wiąże się także z kampanią informacyjną i szkoleniową prowadzoną w stałym trybie przez Dział ds. Bezpieczeństwa i Równego Traktowania – Bezpieczni UJ oraz możliwością zgłaszania spraw bezpośrednio na poziom dziekański – do właściwego pełnomocnika.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Odnosnie do dorobku naukowego, kompetencji dydaktycznych, liczebności i stabilności kadry oraz obsady zajęć należy stwierdzić, że nauczyciele akademicki oraz inne osoby prowadzące zajęcia związane z określoną dyscypliną lub dyscyplinami posiadają aktualny i udokumentowany dorobek naukowy lub artystyczny i/lub doświadczenie zawodowe w zakresie tej dyscypliny lub dyscyplin, umożliwiające prawidłową realizację zajęć, w tym nabywanie przez studentów kompetencji badawczych. Struktura kwalifikacji (posiadane tytuły zawodowe, stopnie i tytuły naukowe) oraz

liczebność kadry w stosunku do liczby studentów umożliwiają prawidłową realizację zajęć. Ponadto nauczyciele akademicki oraz inne osoby prowadzące zajęcia posiadają kompetencje dydaktyczne umożliwiające prawidłową realizację zajęć. Przydział zajęć oraz obciążenie godzinowe poszczególnych nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia umożliwia prawidłową realizację zajęć, zaś obciążenie godzinowe prowadzeniem zajęć nauczycieli akademickich zatrudnionych w uczelni jako podstawowym miejscu pracy jest zgodne z wymaganiami. W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość lub w formie kształcenia hybrydowego (blended learning) nauczyciele akademicki i inne osoby prowadzące zajęcia są przygotowani do ich realizacji z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, a realizacja zajęć jest na bieżąco kontrolowana przez uczelnię.

Jeśli chodzi o prowadzoną politykę kadrową, należy stwierdzić, że dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia jest transparentny, adekwatny do potrzeb związanych z prawidłową realizacją zajęć oraz uwzględnia w szczególności ich dorobek naukowy lub artystyczny i doświadczenie oraz osiągnięcia dydaktyczne. Nauczyciele akademicki oraz inne osoby prowadzące zajęcia są oceniani przez studentów w zakresie spełniania obowiązków związanych z kształceniem oraz przez innych nauczycieli, głównie w formie hospitacji zajęć. Na Wydziale prowadzone są okresowe oceny nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia obejmujące aktywność w zakresie działalności naukowej lub artystycznej oraz dydaktycznej członków kadry prowadzącej kształcenie, wyniki ocen dokonywanych przez studentów (oraz hospitacji). Wyniki okresowych przeglądów kadry prowadzącej kształcenie, w tym wnioski z oceny dokonywanej przez studentów, są wykorzystywane do doskonalenia poszczególnych członków kadry i planowania ich indywidualnych ścieżek rozwojowych. Realizowana polityka kadrowa umożliwia kształtowanie kadry prowadzącej zajęcia zapewniające prawidłową ich realizację, sprzyja stabilizacji zatrudnienia i trwałemu rozwojowi nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, kreuje warunki pracy stymulujące i motywujące członków kadry prowadzącej kształcenie do rozpoznawania własnych potrzeb rozwojowych, i wszechstronnego doskonalenia. Polityka kadrowa obejmuje zasady rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, jak również wszelkich form dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie oraz formy pomocy ofiarom.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak.

Zalecenia

Brak.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Infrastruktura edukacyjna ocenianej jednostki prowadzącej kształcenie na kierunku stosunki międzynarodowe należy do najnowocześniejszych w Polsce wśród jednostek kształcących na kierunkach politologicznych. Mieści się obecnie w nowym, oddanym w końcu 2020 roku budynku.

Oznacza to znaczącą zmianę i poprawę w porównaniu z wcześniejszymi warunkami funkcjonowania. W nowej siedzibie Instytutu zlokalizowano wszystkie pomieszczenia niezbędne dla jednostki, w tym pomieszczenia dydaktyczne i biurowe dla nauczycieli akademickich i kadry administracyjnej. W nowym budynku spełnione zostały najwyższe standardy nowoczesności i funkcjonalności dla procesu dydaktycznego. Do potrzeb tego procesu dostosowano i zróżnicowano wielkość sal dydaktycznych. Dostępne są duże aule z liczbą (250/160/120/75 miejsc), sale średniej wielkości z liczbą (ok. 60/70 miejsc) i mniejsze sale dydaktyczne w liczbie 40/50 miejsc). Wszystkie sale są wyposażone w klimatyzację i wentylację, automatyczne sterowanie oświetleniem i temperaturą. W salach większych zostały zastosowane rzutniki stacjonarne, elektryczne ekrany i nagłośnienie. W salach mniejszych - rzutniki i ekrany mobilne. We wszystkich salach przewidziano dostęp i miejsca dla osób niepełnosprawnych. Wszystkie sale spełniają aktualne wymogi ochrony przeciwpożarowej. Większość sal posiada kontrolę dostępu. Wszystkie pomieszczenia biurowe są wyposażone w klimatyzację i wentylację, automatyczne sterowanie oświetleniem i temperaturą i spełniają wymogi ochrony przeciwpożarowej. W budynku znajdują się nowoczesne rozwiązania komunikacyjne jak dzwigi osobowe dostępne na każdej kondygnacji oraz pomieszczenia socjalne, tzw. *common room*, osobno dla studentów i doktorantów oraz dla pracowników naukowo-dydaktycznych i administracyjnych. Zapewnione zostały pomieszczenia dla kół naukowych i samorządu studenckiego, pokój dla matki karmiącej i kobiet w ciąży. Cały budynek został wyposażony w system BMS, czyli nowoczesny system integrujący wszystkie podsystemy automatyczne, w instalację internetową, telefoniczną i telewizyjną, czujki ruchu, przeciwpożarowe i zadymienia, monitoring wizyjny i system informacji wizualnej. Studentom zapewniony jest więc dostęp do infrastruktury informatycznej, także poza godzinami zajęć dydaktycznych.

W budynku znajduje się biblioteka wydziałowa powstała w wyniku integracji księgozbiorów wszystkich jednostek WSMiP UJ. Zawiera ona czytelnię, pokoje pracy cichej studentów, wypożyczalnię, magazyny oraz tzw. wrzutnię na książki. W budynku ulokowano także własne archiwum, współdzielone lokalowo z centralnym Archiwum UJ, wyposażone we wszelkie standaryzujące taką jednostkę instalacje. Przed budynkiem znajdują się miejsca parkingowe (reglamentowane) oraz wolne w dostępie parkingi rowerowe. Kadra i studenci ocenianego kierunku posiadają dostęp do sieci internetowej poprzez moduł stacjonarny oraz bezprzewodowy we wszystkich ww. pomieszczeniach. Standardem są: otwarty dostęp w ramach ogólnej sieci UJ oraz specjalnie dedykowany dla potrzeb studentów i pracowników WSMiP UJ. Kadra wykorzystuje urządzenia zakupione przez jednostkę oraz w ramach programów centralnych, natomiast studenci korzystają z urządzeń własnych oraz zakupionych dla: kół naukowych (w tym Koła Studentów Stosunków Międzynarodowych UJ) oraz wykorzystywanych w przewidzianych programem studiów zajęciach z technologii informacyjnych. w pracowniach komputerowych.

Oceniając infrastrukturę dydaktyczną służącą kształceniu, należy podkreślić, że - po pierwsze - wyposażenie sal dydaktycznych jest zgodne z potrzebami kształcenia na kierunku "stosunki międzynarodowe" i umożliwia osiągnięcie założonych efektów kształcenia włącznie z przygotowywaniem do przyszłej pracy badawczej. Po drugie, zwłaszcza po przeniesieniu się do nowej siedziby wyposażenie techniczne pomieszczeń, dostępna infrastruktura informatyczna jest sprawna i spełnia najwyższe standardy jakości, umożliwiając prawidłowe prowadzenie kształcenia. Po trzecie, na wysoką ocenę zasługuje liczba, wielkość, dostępność pomieszczeń oraz ich wyposażenie techniczne. Po czwarte, udostępniana na potrzeby kształcenia na ocenianym kierunku infrastruktura dydaktyczna i biblioteczna jest zgodna z przepisami BHP.

W warunkach epidemii COVID-19 na ocenianym kierunku zostało wprowadzone zdalne kształcenie, a nauczyciele akademicy zostali do niego przygotowani. Stosowane technologie informatyczne

umożliwiają kształcenie na odległość oraz weryfikację wiedzy w formie zaliczeń i egzaminów z zastosowaniem różnych metod. Stosowane są dwie platformy zdalnego nauczania: platforma e-learningowa UJ „Pegaz” oraz komercyjny moduł Microsoft Corporation – Teams. Stosowana była - początkowo - aplikacja oferowana bezpłatnie przez Zoom Video Communications – Zoom. Z czasem pozostano przy Pegaz i Teams. Zapewniony jest więc dostęp studentów do infrastruktury i oprogramowania umożliwiających synchroniczny i asynchroniczny udział w kształceniu.

Dla kształtowania kompetencji uczestników zdalnego kształcenia ważnym stał się realizowany Projekt Zintegrowany – przyczyniający się do poszerzania oferty dydaktycznej UJ włącznie z ofertą szkoleniową służącą wsparciu podnoszenia kompetencji językowych, zawodowych i informatycznych studentów oraz kompetencji dydaktycznych nauczycieli akademickich w zakresie obsługi narzędzi cyfrowych. Do dokumentacji przedłożonej Zespołowi oceniającemu PKA załączono obszerne wykazy studentów i pracowników uczestniczących w tych zajęciach.

Troska o studentów niepełnosprawnych była jednym z elementów rozwoju infrastruktury dydaktycznej i jej dostosowywania we wcześniejszych lokalizacjach, w których były prowadzone zajęcia na ocenianym kierunku. Przeprowadzka do nowej siedziby oznacza „nową jakość” w funkcjonowaniu osób niepełnosprawnych. Budynek ten spełnia najwyższe standardy dostosowania do potrzeb osób niepełnosprawnych zgodnie z ustawą prawo budowlane z 7 lipca 1994 r. Tym samym osobom niepełnosprawnym w pełni jest zapewniony dostęp do pomieszczeń dydaktycznych, bibliotecznych oraz z infrastrukturą informatyczną. Osoby te mają więc możliwość pełnego udziału w procesie dydaktycznym i dostępie do infrastruktury badawczej oraz zaplecza sanitarnego.

Studenci kierunku „stosunki międzynarodowe” UJ mają dostęp do systemu bibliotecznego tej uczelni składającego się z bibliotek instytutowych, wydziałowych i Biblioteki Jagiellońskiej. Biblioteka „tematyczną” ocenianego kierunku jest biblioteka W Bibliotece INPiSM UJ zatrudnionych jest 5 osób na stanowisku kustosza. Prace biblioteczno-informacyjne koncentrują się na: gromadzeniu, ewidencji, opracowaniu, przechowywaniu oraz udostępnianiu zbiorów, świadczeniu usług informacyjnych dla użytkowników systemu, informacji bibliometrycznej na potrzeby pracowników oraz na deponowaniu opisów ich publikacji w Repozytorium UJ.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom studentów Biblioteka prowadzi obowiązkowe szkolenia dla studentów I roku I stopnia, w trakcie których dostarczane są informacje dotyczące konta bibliotecznego, zawartości i korzystania z katalogu komputerowego, strategii wyszukiwania, bazach książek i czasopism zakupionych przez UJ (e-zasoby). Studenci mogą korzystać z oferty Biblioteki Jagiellońskiej, która organizuje lekcje biblioteczne i specjalne warsztaty Ars Quaerendi.

Biblioteka instytutowa wyposażona jest w dwa komputery dla studentów z dostępem do katalogu komputerowego i do e-zasobów bez konieczności logowania się. W wypożyczalni znajdują się dwa stanowiska do obsługi czytelników. Zakupy biblieczne finansowane są przez Instytut, w ramach własnego budżetu, projektów i grantów pracowniczych. Większość pozyskiwanych publikacji stanowią zakupy, które ustalane są poprzez monitorowanie rynku wydawniczego i zgłoszenia pracowników (dotyczy to głównie publikacji niezbędnych do realizacji procesu dydaktycznego). Uzupełnieniem zbiorów są dary przekazywane najczęściej przez pracowników Instytutu.

W bibliotece gromadzone są książki oraz czasopisma polskie i zagraniczne. Tematyka księgozbioru obejmuje szeroki wachlarz dyscyplin, w tym tematykę ocenianego kierunku stosunków międzynarodowych (teoria stosunków międzynarodowych, historia stosunków międzynarodowych, metodologia badań stosunków międzynarodowych, międzynarodowe stosunki polityczne, konflikty międzynarodowe, terroryzm, polityka zagraniczna poszczególnych państw, dyplomacja, systemy polityczne, organizacje międzynarodowe, operacje pokojowe i humanitarne, bezpieczeństwo

międzynarodowe, międzynarodowa współpraca militarna i policyjna, idee polityczne współczesnego świata, międzynarodowe stosunki kulturalne, międzynarodowe stosunki gospodarcze, handel międzynarodowy, globalizacja, geografia polityczna i ekonomiczna, integracja europejska, uchodźcy, migracje). Zbiory te tematycznie są dostosowane do potrzeb kształcenia na kierunku "stosunki międzynarodowe".

Zbiory biblioteczne biblioteki instytutowej są systematycznie wzbogacane. W latach 2019-2020, w ramach projektu International Security and Development zakupiono 125 publikacji w języku angielskim na kwotę 30 329 zł z prestiżowych wydawnictw m.in. Oxford University Press, Cambridge University Press, Routledge, Polity, Rowman & Littlefield, SAGE, Palgrave Macmillan, Springer, CQ Press. Od początku 2021 r. na podstawie umowy licencyjnej z PWN na usługę Ibuk Libra, studenci i pracownicy posiadają całodobowy dostęp do 171 publikacji z zakresu dyscypliny nauki o polityce i administracji. Dostęp ten został sfinansowany w ramach projektu Inicjatywa Doskonałości Uczelnia Badawcza, przez Priorytetowy Obszar Badawczy Society of the Future.

Studenci kierunku "stosunki międzynarodowe" mogą także korzystać z zasobów Biblioteki Jagiellońskiej, która jest jedną z największych bibliotek w Polsce, stanowiąc część Narodowego Zasobu Bibliotecznego i posiada status biblioteki narodowej. W związku z tym polscy wydawcy mają obowiązek przekazywania do BJ dwóch egzemplarzy swoich publikacji. Oprócz tradycyjnych zbiorów, Biblioteka Jagiellońska zapewnia studentom i pracownikom UJ szeroki dostęp do publikacji w wersji elektronicznej - bazy czasopism i książek elektronicznych najbardziej prestiżowych wydawnictw akademickich. Zasoby cyfrowe obejmują bazy wielod dziedzinowe i specjalistyczne, które aktualizowane są na bieżąco (m.in. Academic Research Source eBooks, Academic Research Source e-Journals, Central and East European Online Library [CEEOL], JSTOR, Cambridge Journal online, ProQuest Central, SAGE Premier, Scopus). Możliwy jest szeroki dostęp do czasopism elektronicznych z pełno tekstowych baz sieciowych zakupionych dla Uniwersytetu Jagiellońskiego, czasopism elektronicznych oferowanych w wolnym dostępie oraz książek elektronicznych z kolekcji zakupionych przez Bibliotekę Jagiellońską. Oceniając infrastrukturę biblioteczną w związku z kształceniem na ocenianym kierunku, należy podkreślić, że jest wartościowym wsparciem dla tego procesu. Gromadzone piśmiennictwo uwzględnia tematyczną i językową specyfikę kształcenia, włącznie z literaturą uwzględnioną w sylabusach poszczególnych zajęć. Czynione są starania, aby liczby egzemplarzy dostosowywać do liczby korzystających z nich studentów. Wyróżniającym i doskonalonym elementem zasobów bibliotecznych będących do dyspozycji studentów są elektroniczne bazy włącznie z dostępem do zasobów światowych. Z zasobów tych mogą także korzystać osoby niepełnosprawne. W zależności od zajęć studentom zapewniane są także materiały dydaktyczne w formie elektronicznej.

Studenci jednostki cyklicznie oceniają infrastrukturę, wykorzystywaną w procesie dydaktycznym, w tym ofertę bibliotek uczelnianych w badaniu Barometr Satysfakcji Studenckiej. W badaniach ubiegłorocznych studenci Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politycznych ocenili bardzo wysoko łatwość dotarcia do budynków, w których odbywają się zajęcia a także dostępność projektorów multimedialnych, najniżej oceniono dostępność miejsc parkingowych. Ocena oferty biblioteki wskazała, iż najwyższej oceniany jest zakres tematyczny oferty i dopuszczalna liczba książek do jednokrotnego wypożyczenia, niższa ocena dotyczyła natomiast dostępności ksero. Brakuje informacji o udziale pracowników w okresowych przeglądach infrastruktury dydaktycznej i bibliotecznej.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Po pierwsze, infrastruktura dydaktyczna dostępna do kształcenia na ocenianym kierunku należy do najnowocześniejszych w Polsce i spełnia najwyższe standardy wyposażenia sal, umożliwiając realizację efektów kształcenia.

Po drugie, infrastruktura informatyczna jest nowoczesna, dostępna dla studentów, umożliwiającą także realizację zdalnego kształcenia.

Po trzecie, zasoby biblioteczne są bogato wyposażone w piśmiennictwo - także zagraniczne – dostosowane do potrzeb kształcenia na kierunku "stosunki międzynarodowe" włącznie z dostępem do licznych elektronicznych baz danych, także tych zagranicznych.

Po czwarte, studenci uczestniczą w okresowych przeglądach infrastruktury dydaktycznej i bibliotecznej.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak.

Zalecenia

Brak.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi współpracuje Uczelnia jest zgodny z dyscyplinami, do których kierunek jest przyporządkowany, koncepcją i celami kształcenia. Katalog partnerów z otoczenia społeczno-gospodarczego istotnych dla kierunku stosunki międzynarodowe obejmuje m.in.: think-tanki, ośrodki naukowe, instytucje badawcze, jednostki policji, wojska, kancelarie prawne. W grupie partnerów przeważają instytucje publiczne.

Współpraca Uczelni z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego jest dla kierunku stosunki międzynarodowe prowadzona przede wszystkim w oparciu o nieformalne relacje. Uczelnia świadomie podjęła decyzję o braku formalizacji tych relacji, nie widząc w takim działaniu wyraźnych korzyści. Dotyczy to zwłaszcza think-tanków, ośrodków badawczych. Jednocześnie z pewną grupą partnerów zawierane są porozumienia, listy intencyjne dotyczące współpracy, ale dzieje się to tylko w przypadku wyraźnej konieczności takiej formalizacji – np. wspólna realizacja projektów czy organizacja praktyk studenckich.

Przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego wspierają władze Uczelni w zakresie projektowania, doskonalenia i realizacji programu studiów poprzez:

1. robocze dyskusje, rozmowy z przedstawicielami Uczelni ;
2. wyrażanie opinii dotyczących braków w zakresie wiedzy, umiejętności, kompetencji studentów realizujących praktyki studenckie przez pracodawców przyjmujących studentów na praktyki;
3. konsultacje konkretnych elementów dydaktyki z przedstawicielami otoczenia (np. konsultowanie z przedstawicielami think-tanku sposobu oceniania prac analitycznych studentów kierunku stosunki międzynarodowe);

4. udział w organizowanym przez Uczelnię „Dniu Wydziału”, w trakcie którego jeden z paneli poświęcony jest rozmowom o programie studiów oraz przygotowaniu absolwentów do rozpoczęcia kariery zawodowej.

Przykłady realnego, bezpośredniego wpływu interesariuszy zewnętrznych na program studiów obejmują m.in.:

1. uzupełnienie programu studiów o zajęcia: „Design Thinking”;
2. uzupełnienie programu studiów o zajęcia: „Analiza informacji - metody i techniki”.

Obecnie stosowane do gromadzenia opinii interesariuszy zewnętrznych narzędzie w postaci Karty Oceny Praktyk nie realizuje w pełni zadań przed nim postawionych. W założeniu ma to być jeden z ważnych kanałów gromadzenia oczekiwań, potrzeb, sugestii wyrażanych przez pracodawców. Karty Oceny Praktyk są jednak tylko fakultatywnym elementem procedury zaliczania praktyk, z czym związany może być niski poziom zwrotu wypełnionych przez pracodawców kart. Co więcej, przygotowywane co roku, raporty z analiz Kart Ocen Praktyk koncentrują się na ilościowych aspektach ocen wyrażanych przez pracodawców, co obniża ich wartość dla procesu doskonalenia programu studiów.

Rekomenduje się wdrożenie rozwiązania, które w sposób bardziej systemowy umożliwiłoby będzie zbieranie opinii przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego, potrzeb rynku pracy w zakresie wiedzy umiejętności i kompetencji absolwentów.

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym na ocenianym kierunku obejmuje różne formy, w tym:

1. organizacja warsztatów, wykładów, seminariów

We współpracy z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego organizowane są warsztaty, seminaria i wykłady mające na celu podnoszenie jakości kształcenia, ale też wzmacniające kompetencje i umiejętności studentów. Przykłady takich działań obejmują m.in.:

- cykl seminariów w ramach kursu: Pokojowe rozwiązywanie konfliktów w stosunkach międzynarodowych dla studentów stosunków międzynarodowych;
- coroczny cykl trzydniowych warsztatów dla studentów realizowany przez trenerów zewnętrznych ze środowiska biznesu w obszarach: zarządzania zespołami, Design Thinking, metodyki Scrum, komunikacji.

2. organizacja wizyt studyjnych

We współpracy z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego organizowane są wizyty studyjne w podmiotach, których profil działalności jest zgodny z programem studiów, koncepcją i celami kształcenia. Były to w ostatnich latach wizyty studyjne m.in. w: Ministerstwie Spraw Zagranicznych, Ministerstwie Przedsiębiorczości i Technologii, Ministerstwie Finansów, Ministerstwie Rozwoju, Narodowym Banku Polski, Narodowym Centrum Badań i Rozwoju, Ośrodku Studiów Wschodnich, Polskim Instytucie Spraw Międzynarodowych, Krakowskim Parku Technologicznym.

3. organizacja praktyk

Jest to jeden z ważnych obszarów współpracy Uczelni z interesariuszami zewnętrznymi na ocenianym kierunku. W szczególności ten obszar aktywności został opisany w ramach kryterium 2.

4. organizacja konferencji naukowych

Uczelnia, współpracując z interesariuszami zewnętrznymi, organizuje konferencje naukowe, których tematyka jest zgodna z programem studiów, koncepcją i celami kształcenia na kierunku stosunki międzynarodowe. Przykłady takich działań w ostatnim czasie obejmują m.in.:

Konferencję "Polityczne, gospodarcze i społeczne konsekwencje przemian 1989 roku dla Europy Środkowej i Południowo-Wschodniej", Konferencję on-line "Kryzys współczesnego systemu bezpieczeństwa: w poszukiwaniu nowego porządku międzynarodowego", Konferencję "60 lat Konstytucji V Republiki Francuskiej. Ustrój – doktryny – partie", Konferencję "Rozbieżność czy wspólnota interesów? Relacje Polski i Niemiec w Unii Europejskiej".

5. realizacja projektów wdrożeniowych

Uczelnia współprowadzi projekt, w ramach którego studenci realizowali projekty zlecone w obszarze rozwiązań społecznych, pracując z wykorzystaniem metodyki zwinnej pracy projektowej SCRUM. W ramach projektu interesariusze zewnętrzni zlecali realizację projektów wdrożeniowych, a następnie zgłaszali swoje oczekiwania, prowadzili analitykę biznesową i dostarczali systematycznej informacji zwrotnej po zaprezentowaniu prototypu rozwiązania w każdym sprincie. Zadaniem studentów było wypracowanie rozwiązań dla zgłoszonych potrzeb wdrożeniowych.

Analiza stanu faktycznego wskazuje na brak ograniczeń lub zmian w zakresie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w warunkach czasowego ograniczenia funkcjonowania Uczelni. Współpraca jest nadal realizowana, choć często przyjmując formę zdalną lub hybrydową.

Przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego zaobserwowali zwiększoną aktywność studentów kierunku stosunki międzynarodowe w warunkach pandemii. Oznacza to, że oferowane przez interesariuszy zewnętrznych zdalne lub hybrydowe modele współpracy są dla niektórych studentów bardziej atrakcyjne niż te tradycyjne, oferowane przed wybuchem pandemii.

Nie są obecnie prowadzone regularne, systemowe, sformalizowane przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, prowadzonych z udziałem studentów, które prowadziłyby do zmian w zakresie doboru instytucji, form współpracy. Współpraca ta podlega jednak ewaluacji w ramach bieżących relacji z poszczególnymi partnerami z otoczenia społeczno-gospodarczego. Regularnej analizie podlega współpraca z interesariuszami w zakresie realizacji praktyk studenckich. Prace te realizuje co roku Biuro Karier.

Rekomenduje się podjęcie działań umożliwiających bardziej systemowe podejście do ewaluacji współpracy z interesariuszami zewnętrznymi. Obecne metody pozyskiwania tych informacji bazują na bieżących relacjach poszczególnych pracowników Uczelni z poszczególnymi interesariuszami. Uniemożliwia to wykształcenie pamięci instytucjonalnej w tym zakresie i częściowo ogranicza możliwości świadomego rozwoju relacji Uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Rodzaj, liczba, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, z którymi współpracuje Uczelnia w zakresie projektowania i realizacji programu studiów na kierunku prawo są odpowiednie dla prawidłowej realizacji procesu kształcenia. Interesariusze zewnętrzni mają możliwość realnego wpływu na program studiów, jakość kształcenia, proces określania i weryfikacji efektów uczenia się, choć skala tego wpływu jest ograniczona.

Współpraca Uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym w ramach kierunku stosunki międzynarodowe przyjmuje zróżnicowane formy. Są one adekwatne do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągania przez studentów efektów uczenia się.

W warunkach czasowego ograniczenia funkcjonowania Uczelni związanego z pandemią współpraca z interesariuszami zewnętrznymi jest nadal realizowana.

Brak jest w dzisiejszej praktyce Uczelni regularnych, systemowych, sformalizowanych przeglądów współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, prowadzonych z udziałem studentów, które prowadziłyby do zmian w zakresie doboru instytucji, form współpracy.

Dzisiejsza dość szeroka współpraca Uczelni w partnerami z otoczenia społeczno-gospodarczego (zarówno jeśli chodzi o formy współpracy, jak i wachlarz partnerów) daje dobrą podstawę do profesjonalizacji tego obszaru, która powinna przynieść usprawnienie operacyjnego aspektu tej współpracy.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak.

Zalecenia

Brak.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Rodzaj, zakres i zasięg umiędzynarodowienia procesu kształcenia są zgodne z koncepcją i celami kształcenia na kierunku stosunki międzynarodowe. Nawiązywanie i utrzymywanie kontaktów z czołowymi uniwersytetami w różnych częściach świata jest prowadzone nie tylko celem intensyfikacji współpracy międzynarodowej na poziomie kadry, ale także intensyfikacji i wzrostu poziomu wymiany studenckiej. W ramach studiów na kierunku stosunki międzynarodowe, uczelnia oferuje szereg programów i zajęć w języku angielskim. Dzięki temu możliwe jest przyjmowanie oraz kształcenie studentów zagranicznych, a także odpowiednie przygotowanie studentów polskojęzycznych pod kątem wymian i pobyków stypendialnych poza granicami Polski.

Kwestia umiędzynarodowienia procesu kształcenia znajduje potwierdzenie w treściach programów studiów pierwszego i drugiego stopnia. Działania podejmowane w ramach umiędzynaradawiania kierunku stosunki międzynarodowe są spójne ze Strategią rozwoju Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Uczelnia stwarza możliwości rozwoju międzynarodowej aktywności nauczycieli akademickich i studentów związanej z kształceniem na kierunku stosunki międzynarodowe. Od 2018 roku Uniwersytet Jagielloński jest stroną międzynarodowej sieci Una Europa. Członkostwo w tym międzynarodowym konsorcjum stwarza nowe możliwości rozwoju współpracy, w tym także w ramach rozwoju mobilności wirtualnej w trakcie trwającej pandemii wirusa COVID-19. W roku akademickim 2020/2021 pracownicy i studenci kierunku zyskali, na przykład, możliwość uczestniczenia w programie Virtual Mobility in Emergency, w ramach którego uczestniczą w nauczaniu zdalnym w czterech uczelniach partnerskich: w Bolonii, Helsinkach, Leuven oraz Berlinie.

Pracownicy zatrudnieni w Instytucie Nauk Politycznych i Stosunków Międzynarodowych UJ oraz studenci mają także możliwość korzystania z wyjazdów zagranicznych oraz innych form współpracy międzynarodowej, wynikających z treści 100 umów międzyinstytucjonalnych zawartych w ramach programu Erasmus+. W roku akademickim z oferty wymiany skorzystało 15 pracowników i 12 studentów kierunku stosunki międzynarodowe. INPiSM Uniwersytetu Jagiellońskiego utrzymuje również szereg kontaktów z uczelniami pozaeuropejskimi, na przykład, w Stanach Zjednoczonych. Kontakty międzynarodowe oraz oferta programowa w języku angielskim pozwalają także na przyjmowanie dużych grup studentów zagranicznych. W roku akademickim 2019/2020, w ramach umów dwustronnych, Uniwersytet Jagielloński przyjmował na kierunku stosunki międzynarodowe 99 studentów.

Uczelnia stwarza warunki pozwalające na przyjmowanie zagranicznych wykładowców także poza programem Erasmus+, dzięki czemu studenci kierunku stosunki międzynarodowe mają możliwość uczestniczenia w wykładach znanych badaczek i badaczy reprezentujących uczelnie pozaeuropejskie. Od 2021 roku wykładowcy mogą korzystać ze środków programu Research to Research w ramach uczelnianego wsparcia procesu umiędzynarodowienia kształcenia na kierunku stosunki międzynarodowe oraz tworzenia międzynarodowych grup badawczych. Program jest finansowany ze środków programu strategicznego Inicjatywa Doskonałości w Uniwersytecie Jagiellońskim (IDUJ).

W programie studiów pierwszego stopnia do efektów uczenia się zaliczono nabycie kompetencji językowych na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. Z kolei w ramach studiów drugiego stopnia przewidziano nabycie kompetencji językowych na poziomie B2+. Umiejętności językowe umożliwiają z kolei aktywne uczestniczenie w wymianach studenckich, na przykład, w ramach programu Erasmus+, a także projektach międzynarodowych.

Prowadzone są okresowe oceny stopnia umiędzynarodowienia kształcenia na kierunku stosunki międzynarodowe. Ocena ta dotyczy skali, zakresu i zasięgu aktywności międzynarodowej kadry oraz studentów. Wnioski z oceny są wykorzystywane w fazie planowania dalszego rozwoju procesu umiędzynarodowienia.

Uczelnia przeprowadza okresowy przegląd liczby studentów zagranicznych studiujących na kierunku stosunki międzynarodowe oraz dokonuje ocen osiąganych przez nich efektów uczenia się. Wyniki oceny przekładają się na zmiany w programach studiów oraz wymaganiach stawianych kandydatom na studia w ramach procedur rekrutacyjnych. Ponadto, studenci oceniają stopień umiędzynarodowienia kształcenia oraz ofertę stypendialną w cyklicznie przeprowadzanych ankietach. Członkowie kolegium dziekańskiego przeprowadzają okresowe rozmowy z pracownikami, dotyczące ich dalszego rozwoju naukowego, ze szczególnym uwzględnieniem współpracy międzynarodowej oraz promowania wyników własnych badań naukowych w zagranicznych publikacjach naukowych. Jesienią 2020 roku nowe władze dziekańskie przeprowadziły indywidualne spotkania ze wszystkimi etatowymi pracownikami INPiSM.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia. Nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do

uczenia się w językach obcych. Wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry. Uczelnia zapewnia możliwości podejmowania mobilności wirtualnej nauczycieli akademickich i studentów. Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Studenci mają zapewnione wsparcie w procesie uczenia się w sposób systematyczny i zorganizowany. Zróżnicowane formy wsparcia studentów wybitnych, z niepełnosprawnościami, pracujących i wychowujących dzieci pozwalają na rozwój naukowy, społeczny i zawodowy studentów. Współczesne technologie wykorzystywane w procesie uczenia się pomagają studentom w lepszym przyswojeniu treści programowych. Zapewniane formy wsparcia studentów należy uznać za adekwatne do celów kształcenia oraz pozwalające na osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się. Proces wsparcia studentów przybiera zróżnicowane formy - zarówno materialne, merytoryczne jak i organizacyjne.

Studenci otrzymują pomoc merytoryczną od nauczycieli akademickich oraz pracowników administracyjnych. Na pomoc administracyjną w sprawach dydaktycznych studenci mogą liczyć przede wszystkim od Zastępcy Dyrektora ds. dydaktycznych oraz sekretariatu dla kierunku stosunki międzynarodowe. Kontakt studentów z Zastępcą Dyrektora ds. dydaktycznych został utrzymany poprzez wiadomości mailowe oraz poprzez kontakt na platformie internetowej, co zapewnia im możliwość szybkiego zgłoszenia problemu i otrzymania odpowiedzi. Dzięki podjętym środkom technicznym w celu realizacji uczenia w formie zdalnej studenci mają możliwość uzyskania potrzebnych informacji oraz zadania pytań bezpośrednio po zajęciach w bardzo sprawny i przystępny sposób.

Dyrekcja INPiSM prowadzi dyżury, podczas których studenci również mogą zwrócić się o pomoc, a także zgłosić zażalenie lub skargę na zachowania studentów lub innych osób wykraczające poza przyjęte normy lub łamiących regulacje prawne i procedury. Taka skarga jest odnotowywana i przekazywana do dalszego procedowania. Nad odpowiednim wsparciem w procesie uczenia się czuwają również Koordynatorzy, jak Koordynator ds. praktyk studenckich i karier, do którego obowiązków należą m. in. kierowanie i nadzór nad programami praktyk studenckich oraz Koordynator ds. programu Erasmus+ zajmujący się pomocą w zgromadzeniu niezbędnej dokumentacji i kontakcie z uczelnią zagraniczną.

.

W zakresie rozwoju naukowego oraz zawodowego pomoc studentom okazywana jest również poprzez organizowane szkolenia i warsztaty prze Biuro Karier. Biuro poprzez organizowane szkolenia, udostępniane informacje o ofertach pracy, możliwościach podwyższania kwalifikacji zawodowych oraz zdobycia doświadczenia zawodowego w ramach praktyk i staży, stara się zachęcić studentów do osiągnięcia bardzo dobrych wyników w nauce i czerpania wiedzy o możliwych ścieżkach kariery, by odpowiednio przygotować ich do wejścia na rynek pracy. Formą wsparcia studentów jest także cykl spotkań - coaching kariery, w trakcie których trener pomaga studentom wyznaczyć cele zawodowe i wspiera ich w realizacji planowanych działań zawodowych. Wsparcie dla studentów wchodzących na rynek pracy oferowane jest także przez Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości.

Studenci motywowani są również do udziału w konferencjach oraz konkursach w ramach podejmowanych działań Koła Studentów Stosunków Międzynarodowych. Koło organizuje liczne konferencje, spotkania naukowe, a także w dobie pandemii podcasty, podczas których studenci mogą nabywać kompetencje badawcze i zawodowe.

Motywację do rozwoju dla studentów stanowią uczelniane formy wsparcia studentów. Ułatwienie w organizacji studiów dla studentów ze szczególnymi zdolnościami lub obciążonymi innymi obowiązkami, w tym pracujących lub wychowujących dzieci stanowi indywidualizacja procesu uczenia się. Koło Studentów Stosunków Międzynarodowych i Studenckie Koło Naukowe Myśli Geopolitycznej Uniwersytetu Jagiellońskiego są także przestrzenią rozwoju studentów wybitnych, zainteresowanych działalnością naukową, rozwojem umiejętności miękkich i zgłębianiem swej wiedzy. W ramach rozwijania umiejętności badawczych studentów mogą oni publikować swoje artykuły w czasopismach naukowych, jak „Jagielloński Przegląd Bezpieczeństwa”, „Studia Środkowoeuropejskie i Bałkanistyczne” oraz „Studia Politologica Ucraino-Polona” których rady redakcyjne gromadzą reprezentantów obsady kierunku. Nad studentami czuwa Opiekun Koła oraz pozostała kadra dydaktyczna, która chętnie wspiera studentów swymi radami w zakresie warsztatu pisarskiego. Możliwość rozwoju stanowi też włączenie się przez studentów w zespoły badawcze, jak zespół badawczy „Jagiellonian Space Studies Task Group”, czy też zespół realizujący projekt „Unia Europejska w obliczu pandemii COVID-19 - klęska integracji europejskiej czy droga do ściślejszej współpracy państw członkowskich?”, działające na uczelni, nadzorowane przez obsadę kierunku, która stara się pomagać studentom i motywować ich do osiągnięcia bardzo dobrych wyników w nauce.

Wsparcie studentów zapewniane jest także w obszarach niezwiązanych z tematyką studiów. Uczelnia zapewnia studentom możliwości rozwoju swoich zainteresowań, w tym sportowych i artystycznych, co pozwala im na pozyskiwanie różnych umiejętności oraz aktywne spędzenie czasu wolnego. Sprzyja temu prowadzona na Uczelni działalność sportowa Studenckiego Klubu Żeglarskiego „Odyseusz”, zajęcia korekcyjne, organizowane maratony biegowe i turnieje gry w piłkę nożną. Warto wspomnieć również o szczególnej dbałości uczelni o osoby z niepełnosprawnościami, o czym świadczą organizowane dla nich obozy, zawody i maratony sportowe. Ponadto, studenci uzdolnieni artystycznie mogą dołączyć do Chóru Akademickiego, a także Zespołu Słowianki. Zajęcia te pozwalają na integrację społeczności akademickiej oraz wszechstronny rozwój młodej osoby. Co więcej, w dodatkowe działania na rzecz studentów angażuje się także kadra dydaktyczna, która także włącza się w udział w różnego rodzaju inicjatywach sportowych.

Niezwykle ważnym elementem systemu wsparcia studentów są formy wsparcia skierowane do studentów z niepełnosprawnościami, mające na celu wyrównywanie ich szans w procesie uczenia się. W dostępie do edukacji wsparcia studentom z niepełnosprawnością udziela Dział ds. Osób Niepełnosprawnych. W związku ze zmianami w zakresie infrastruktury studenci

z niepełnosprawnościami będą mogli korzystać z rozwiązań ułatwiających im funkcjonowanie w budynku Wydziału, w tym z wind, podjazdów dla wózków inwalidzkich, toalet dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, a także dostępnych pomocy naukowych. Studenci z niepełnosprawnościami mogą zwrócić się także o pomoc do Działu ds. Osób Niepełnosprawnych i Studenckiego Ośrodka Wsparcia i Adaptacji "SOWA".

Uczelnia wprowadziła rozwiązania systemowe, mające podstawy w aktach prawnych uczelni, będące udoskonaleniem oraz wsparciem dla studentów z niepełnosprawnościami podczas zajęć w formie zdalnej. Występuje bowiem obowiązek dostosowania zajęć w formie zdalnej oraz form egzaminów, zaliczeń i egzaminu dyplomowego do możliwości i potrzeb osób z niepełnosprawnościami przez prowadzących zajęcia w porozumieniu z Działem ds. Osób Niepełnosprawnych. W sytuacjach nagłych, jak wypadek czy choroba, skutkującymi czasową niezdolnością do uczestnictwa w zajęciach, możliwe jest dostosowanie form i pomoc studentom w trudnej sytuacji po odpowiednim udokumentowaniu zaistniałego stanu. Szczególnie istotne wydaje się również wsparcie dla studentów niesłyszących, którzy mogą skorzystać z pomocy tłumacza Polskiego Języka Migowego na zajęciach w systemie Pegaz iMS Teams. Warto wspomnieć również, że od stycznia 2020 roku uczelnia realizuje projekt „Odpowiedzialne wsparcie i zrównoważony rozwój”, który odbywa się on w ramach konkursu Narodowego Centrum Badań i Rozwoju „Uczelnia dostępna”. Udział w projekcie pozwala przede wszystkim na gromadzenie i rozpowszechnianie wiedzy na temat problemów niepełnosprawności wśród społeczności uniwersyteckiej, co pozwala dzięki wynikom konkursu oferować daleko posunięte formy wsparcia dla studentów z niepełnosprawnościami.

Studenci zostali zaznajomieni z platformą, na której prowadzona jest nauka zdalna w ramach ocenianego kierunku. W razie problemów pomocą służą studentom nauczyciele akademicki oraz pracownicy Centrum Zdalnego Nauczania UJ. Studenci mają możliwość skontaktowania się z nauczycielami akademickimi za pomocą poczty elektronicznej, a także podczas wyznaczonych przez nauczycieli dyżurów. W czasie nauki zdalnej Uczelnia zapewnia studentom możliwość skontaktowania się z nauczycielami akademickimi za pomocą platformy komunikacyjnej, co zapewnia ciągłość kontaktu.

W czasie nauki zdalnej wszystkim studentom oferowane są konsultacje z zakresu umiejętności uczenia się, które cieszą się dużym zainteresowaniem i stanowią dobrą okazję do usprawnienia systemu przyswajania wiedzy przez studentów. Istotne dla wszystkich grup studentów jest również oferowane przez Uczelnię wsparcie psychologiczne, udzielane poprzez Studencki Ośrodek Wsparcia i Adaptacji "SOWA", w którym możliwe są konsultacje psychologiczne zarówno telefoniczne, jak i stacjonarne w siedzibie Ośrodka. Niejednokrotnie konsultacje są początkiem procesu pomocy lub leczenia studenta mającego trudności. Dzięki wykwalifikowanej kadrze psychologicznej możliwa jest diagnoza i wdrożenie koniecznych środków pomocy dla studenta. W trosce o studentów uczelnia podjęła także działania w ramach projektu „Zagraniczna mobilność studentów ze specjalnymi potrzebami”, w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój POWER, którego celem jest zapewnienie dostępu do wyjazdów również dla osób nieposiadających odpowiednich funduszy, w tym do studentów z niepełnosprawnościami i studentów pobierających stypendium socjalne w semestrze poprzedzającym semestr, w którym realizowany jest projekt.

Uczelnia zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się także poprzez podejmowane działania informacyjne i edukacyjne w zakresie bezpieczeństwa. Sposoby rozstrzygania spraw konfliktowych reguluje Regulamin studiów pierwszego stopnia, drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich. Określa on sposoby zgłaszania i rozstrzygania sporów. Istnieje również możliwość

indywidualnego bądź grupowego zgłoszenia do Dziekana skarg dotyczących jakości procesu kształcenia przez samorząd studentów.

Studenci mają zapewnione również wsparcie materialne. Motywację do osiągania jak najlepszych wyników w nauce dla studentów, którzy są laureatami olimpiad stanowi stypendium w ramach Rektorskiego Funduszu Stypendialnego dla Olimpijczyków. Ponadto, istnieje możliwość ubiegania się o Stypendium UJ jeszcze przed rozpoczęciem studiów przez wybitnych uczniów lub absolwentów polskich i zagranicznych szkół średnich, w ramach którego przyznawane jest stypendium na cały okres studiów oraz zapewniona zostaje indywidualna opieka pracownika naukowego. Dla studentów osiągających wybitne wyniki w nauce oraz indywidualne osiągnięcia w trakcie studiów zostało przewidziane stypendium rektora. Niezależnie od wyników uzyskanych w nauce, wsparcie otrzymują również studenci, którzy potrzebują pomocy materialnej w ramach stypendium socjalnego, stypendium dla osób niepełnosprawnych czy zapomogi. Uczelnia, chcąc zapewnić studentom, jak najlepsze warunki do nauki, w obecnym czasie nauki zdalnej utworzyła fundusz, z którego wypłacane są zapomogi dla osób dotkniętych skutkami pandemii COVID-19. Nad przebiegiem procedur przyznawania środków materialnych czuwa Koordynator ds. pomocy materialnej z ramienia Wydziału, który służy pomocą studentom i udziela im wszystkich niezbędnych informacji w trakcie pełnionych dyżurów. Studenci otrzymują wsparcie w procesie uczenia się od kadry dydaktycznej. Mogą oni zwrócić się do nauczycieli w kwestiach problemowych, a także liczyć na wsparcie w podejmowanych działaniach naukowych. Studenci mają możliwość skontaktowania się z nauczycielami akademickimi za pomocą poczty elektronicznej, a także podczas wyznaczonych przez nauczycieli dyżurów. W czasie nauki zdalnej Uczelnia zapewnia studentom możliwość skontaktowania się z nauczycielami akademickimi za pomocą platformy online, co zapewnia ciągłość kontaktu. Studenci wskazali jednak, że zajęcia językowe realizowane w ramach programu studiów nie przygotowują ich odpowiednio do planowej do zakończeniu studiów pracy zawodowej. Niski poziom nauki języków wpływa negatywnie na postrzeganie całego procesu nauki języków przez studentów.

Sekretariat studentów kierunku stosunki międzynarodowe zapewnia studentom wsparcie w rozwiązywaniu spraw administracyjnych związanych między innymi z wymogami podczas składania wniosków stypendialnych czy uzyskiwaniem zaliczeń poszczególnych etapów studiów.

Uczelnia wspiera materialnie i pozamaterialnie Samorząd Studencki. Przedstawiciele studentów są w stałym kontakcie z Władzami wydziału. Przedstawiciele studentów, w tym reprezentanci Samorządu, przedstawiciele kół naukowych włączani są w proces doskonalenia programu studiów, co zapewnia im możliwość zgłaszania na bieżąco występujących potrzeb studentów, a także realny wpływ i udział w modyfikacji programu studiów. Władze Wydziału są otwarte na wszelkie inicjatywy studentów. Chętnie wspierają liczne inicjatywy podejmowane przez Koło Studentów Stosunków Międzynarodowych i Studenckie Koło Naukowe Myśli Geopolitycznej Uniwersytetu Jagiellońskiego, udzielając wsparcia materialnego i organizacyjnego.

Studenci biorą udział w przeglądach wsparcia studentów za pomocą okresowych ankiet wypełnianych w formie elektronicznej. Studenci dostrzegają pozytywne zmiany będące wynikiem wykorzystywania wyników przeglądów do doskonalenia form wsparcia studentów. Studenci nie mają jednak możliwości wyrażania opinii w zakresie obsługi administracyjnej - Sekretariatu, co stanowiłoby dla nich ułatwienie w zgłaszaniu ewentualnych zastrzeżeń i pochwał w tym obszarze.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Studenci mają zapewnione wsparcie merytoryczne, organizacyjne i materialne, które przybiera zróżnicowane formy pozwalające na przygotowanie studentów do prowadzenia działalności naukowej oraz sprawnego wejścia na rynek pracy. Studenci otrzymują systematyczne wsparcie od pracowników naukowych oraz obsługi administracyjnej, która czuwa nad prawidłowym przebiegiem studiów, a w razie wystąpienia problemów służy pomocą w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Dobłą stroną uczelni jest opracowany system wsparcia studentów w czasie zajęć prowadzonych w trybie zdalnym. Należy uznać, że dostosowano do potrzeb studentów sposób kontaktu z nauczycielami akademickimi.

Uczelnia zapewnia studentom wybitnym wsparcie materialne, organizacyjne oraz dydaktyczne. Stwarza dla studentów również różnorodne formy aktywności, zarówno sportowe, artystyczne jak i naukowe.

Uczelnia wykazała szczególną dbałość o studentów z niepełnosprawnościami w celu zapewnienia im dobrych warunków do kontynuowania nauki w trybie zdalnym poprzez dostosowane do ich potrzeb formy realizacji zajęć i egzaminów. Wsparcie dostosowane zostało do potrzeb indywidualnych studentów. Mocną stroną uczelni stanowi wsparcie psychologiczne udzielane studentom zarówno w formie stacjonarnej jak i zdalnej. W czasie pandemii studenci mający problemy między innymi z odnalezieniem się i przystosowaniem do nowego trybu nauki mogą liczyć na rady i profesjonalne wsparcie specjalistów dziedziny psychologii. Możliwość indywidualizacji procesu uczenia się wspiera studentów szczególnie uzdolnionych, ale także studentów z niepełnosprawnościami, pracujących oraz wychowujących dzieci.

Podejmowane są działania mające na celu uświadomienie studentów o zasadach reagowania w przypadku zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, dyskryminacji i przemocy. Studenci znają sposoby zgłaszania uwag oraz naruszeń i korzystają z nich. Ponadto, studenci motywowani są do osiągania bardzo dobrych wyników w nauce oraz udziału w konferencjach ogólnopolskich i międzynarodowych. Instrumentem oddziałującym na studentów jest między innymi działalność naukowa Koła Studentów Stosunków Międzynarodowych i Studenckiego Koła Naukowego Myśli Geopolitycznej Uniwersytetu Jagiellońskiego. Działania podejmowane w ramach kół stanowią przestrzeń do rozwoju naukowego studentów, zgłębiania wiedzy oraz przygotowania do wejścia na rynek pracy. Kadra wspierająca proces uczenia się i nauczania w przeważającej części odpowiada potrzebom studentów. Należy jednak zwrócić uwagę na udoskonalenie rozwiązań zapewniających studentom osiągnięcie efektów uczenia się w zakresie kompetencji językowych poprzez modyfikację programu studiów i zwiększenie liczby godzin oraz wyższy poziom języka w grupach ćwiczeniowych.

Uczelnia stwarza studentom przestrzeń do podejmowania działań w ramach samorządności studenckiej. Wspiera studentów materialnie i pozamaterialnie. Zapewnia im odpowiednie warunki do realizacji inicjatyw.

Studenci mają udział w okresowych przeglądach wsparcia studentów przeprowadzanych na uczelni oraz gremiach uczelnianych, w których mają możliwość zgłoszenia swych uwag i potrzeb.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Wsparcie psychologiczne dla studentów - bezpłatne wsparcie psychologiczne zapewniane studentom w ramach poradni działającej na uczelni stanowi pomoc dla studentów doświadczających kryzysów emocjonalnych, osamotnienia czy trudności w nauce. Studenci pomimo nauki zdalnej mogą korzystać

z porad specjalistów pracujących w Studenckim Ośrodku Wsparcia i Adaptacji "SOWA". Spotkania ze specjalistami odbywają się zarówno w formie stacjonarnej jak i zdalnej, co stanowi dobre rozwiązanie dla studentów, którzy zmienili swe miejsce zamieszkania w związku z pandemią COVID-19.

Wskazana powyżej dobra praktyka stanowi rozwiązanie uniwersalne i możliwe do wprowadzania w innych środowiskach uczelnianych. Odpowiada normom i wartościom etycznym, a także zgodna jest z zasadami odpowiedzialności społecznej. Pomoc oferowana studentom, dla których nauka zdalna oraz izolacja społeczna są nowym wyzwaniem, świadczy o chęci wsparcia studentów oraz podejmowania dobrowolnych działań uczelni na rzecz pozytywnych zmian w najbliższym otoczeniu społecznym. O jej innowacyjności świadczy zastosowana forma zdalnego porozumiewania się i umiejętność dostosowania prowadzonych działań do zmieniających się potrzeb studentów wynikających z wprowadzonej formy nauki zdalnej.

Zalecenia

Brak.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Informacja o studiach jest dostępna publicznie dla szerokiego grona odbiorców. Sposób jej udostępnienia gwarantuje łatwość zapoznania się z jej treścią. Nie występują ograniczenia związane miejscem, czasem, oprogramowaniem i sprzętem wykorzystywanym przez odbiorców. Uczelnia wykorzystuje w tym celu dwa główne kanały informacyjne: dedykowane strony internetowe uczelni oraz stronę internetową jednostki. Na stronie jednostki zamieszczone są wszystkie podstawowe informacje przeznaczone dla kandydatów na studia oraz studentów. W niektórych sytuacjach, dzięki umieszczonym odesyłaczom, zainteresowani mogą również skorzystać ze szczegółowych informacji na stronach dedykowanych UJ.

Osoby z niepełnosprawnością mają zapewniony dostęp do informacji w formie umożliwiającej zapoznanie się z nią. Wymienione strony internetowe są przystosowane do potrzeb osób niedowidzących. Istnieje możliwość powiększania czcionki oraz pozostałych treści. W menu dostępna jest także wersja kontrastowa.

Informacja o studiach jest kompleksowa i obejmuje cele kształcenia, kompetencje oczekiwane od kandydatów, warunki przyjęcia na studia, kryteria kwalifikacji kandydatów, opis procesu nauczania oraz charakterystykę systemu weryfikacji i oceniania efektów uczenia się. W przypadku kandydatów na studia, na stronach internetowych zawarte są szczegółowe informacje dotyczące ogólnych zasad rekrutacji w UJ oraz aktualnej oferty dydaktycznej. Z kolei studenci mają zapewniony stały dostęp do informacji dotyczących szczegółowych programów studiów, zasad ich realizacji oraz warunków zaliczenia. Mogą na bieżąco zapoznawać się z osiąganymi przez nich wynikami studiów.

Studenci dysponują także stałym dostępem do zasad uznawania osiągnięcia efektów uczenia się. Informacje obejmują precyzyjnie opisane zasady dyplomowania, przyznawane tytuły zawodowe, charakterystykę warunków studiowania oraz możliwości wsparcia w procesie uczenia się. Opisy procedur są szczegółowe i wyczerpujące. Studenci mogą pobrać wszystkie dokumenty w wersji elektronicznej.

Informacje o studiach obejmują także kształcenie zdalne ze szczególnym wyróżnieniem wykorzystywanych metod i technik kształcenia na odległość. Po wybuchu pandemii wirusa COVID-19,

uczelnia wprowadziła stosowne zmiany w sylabusach zajęć. Wykładowcy, korzystając z uczelnianego systemu wsparcia merytorycznego i technicznego z zakresu kształcenia zdalnego, dobrali metody i techniki kształcenia w taki sposób, który pozwala na weryfikację osiągania efektów uczenia się przez studentów. Informacje te zostały opublikowane w serwisach internetowych, a także są przedstawiane przez poszczególnych wykładowców w trakcie zajęć.

Uczelnia zapewnia wsparcie merytoryczne i techniczne w zakresie kształcenia zdalnego zarówno pracownikom, jak i studentom kierunku stosunki międzynarodowe. Latem 2020 roku jednostka prowadząca przeprowadziła badania ankietowe wśród pracowników i studentów, dotyczące ich spostrzeżeń i uwag związanych z kształceniem zdalnym. Zebrane informacje posłużyły do przygotowania programu szkoleń z zakresu obsługi dostępnego oprogramowania oraz metod i technik wykorzystywanych w procesie kształcenia zdalnego.

W trakcie pandemii wirusa COVID-19 w Polsce, w związku z obowiązkowym kształceniem w formie zdalnej, uczelnia zapewnia studentom stały dostęp do prowadzących zajęcia dzięki wprowadzeniu dyżurów online. Informacja o ich terminach wraz z linkami dostępowymi jest publikowana i na bieżąco aktualizowana zarówno na stronie internetowej jednostki, jak również w systemie USOS.

W odniesieniu do wizytowanego kierunku studiów, uczelnia prowadzi monitorowanie aktualności, rzetelności, zrozumiałości i kompleksowości informacji o studiach. Badana jest także jej zgodność z potrzebami zarówno interesariuszy wewnętrznych, jak i zewnętrznych.

Studenci kierunku stosunki międzynarodowe co roku oceniają funkcjonalność i czytelność serwisów informacyjnych oraz strony internetowej INPiSM w Barometrze Satysfakcji Studenckiej. Dotychczasowe wyniki badań wskazują na wysoki stopień zadowolenia studentów z aktualności oraz kompletności informacji zawartych na stronie internetowej. Jednocześnie zwracają uwagę na problemy z kompatybilnością udostępnianych stron z oprogramowaniem urządzeń mobilnych w niektórych systemach. Władze dziekańskie prowadzą pracę nad udoskonaleniem funkcjonalności platform informacyjnych udostępnianych na takich urządzeniach. Wpłynie to znacząco na podniesienie dostępności informacji zarówno dla studentów, jak również kandydatów na studia.

Wyniki procesu monitorowania informacji o studiach są wykorzystywane do doskonalenia jej dostępności oraz jakości. Informacje zwrotne dotyczące czytelności układu treści stron internetowych zostały wykorzystane w procesie projektowania nowego serwisu internetowego UJ, który zostanie wdrożony w połowie 2021 roku.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów. Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących. Informacja o studiach obejmuje także kształcenie prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak.

Zalecenia

Brak.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Na Uniwersytecie Jagiellońskim - także z uwzględnieniem ocenianego kierunku stosunki międzynarodowe istnieje i funkcjonuje wielopoziomowo zorganizowany wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia z wyraźnie określonymi podstawami normatywnymi i zakresem kompetencji struktur tego systemu. Z wyodrębnieniem Uczelnianego Systemu Doskonalenia Jakości Kształcenia (USDJK) i wydziałowego systemu jakości kształcenia. Rozwiązania normatywne tego systemu są konstrukcją wielopoziomową. Ich podstawy tworzy Uchwała nr 38/III/2017 Senatu Uniwersytetu Jagiellońskiego z 29 marca 2017 r. w sprawie Uczelnianego Systemu Doskonalenia Jakości Kształcenia. W dokumencie tym wskazano cele i zadania tego systemu, zasady jego funkcjonowania włącznie ze wskazaniem struktur i zakresu odpowiedzialności za funkcjonowanie tego systemu. Jego celem jest zapewnienie wysokiej jakości kształcenia na UJ poprzez realizację takich zadań jak: doskonalenie oferty dydaktycznej i programów studiów z uwzględnieniem potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego, kształtowanie postaw pro jakościowych w środowisku akademickim, rozwój kadry, prowadzenie pro jakościowej polityki rekrutacyjnej oraz informowanie o ofercie dydaktycznej i działaniach pro jakościowych. Nadzór nad systemem sprawuje Rektor UJ. Funkcję przewodniczącego USDJK pełni Pełnomocnik Rektora UJ ds. jakości kształcenia. Na poziomie wydziału uchwałą Rady Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politycznych z 12 września 2017 r. określony został zakres zadań i stosownych narzędzi podnoszenia jakości kształcenia z uwzględnieniem specyfiki kierunków realizowanych na tym wydziale. W uchwale tej wskazano na działania mające prowadzić do zapewniania i podnoszenia jakości kształcenia. Należą do nich: analizy wyników ankiet studentów; analizy wniosków wynikających z hospitacji zajęć dydaktycznych; modyfikacji programów kształcenia i planów studiów z dążeniem do ich upracticzniania, podnoszenie kwalifikacji zawodowych studentów; współpraca z podmiotami zewnętrznymi w zakresie przygotowywania i realizacji programu kształcenia; odpowiedniego dla danego kierunku studiów rozwoju kadry dydaktycznej; ustalania na właściwym poziomie kryteriów rekrutacji na dany kierunek studiów; działań o charakterze promocyjnym odnoszących się do jakości kształcenia na danym kierunku studiów; korzystania z doświadczeń dydaktycznych innych jednostek Wydziału/Uczelni oraz ich doświadczeń w zakresie efektywnych narzędzi służących doskonaleniu jakości kształcenia.

W przyjętych rozwiązaniach na UJ określono osoby odpowiedzialne za realizację zadań właściwych dla wydziałowego systemu zapewniania jakości kształcenia. Osoba odpowiedzialna za funkcjonowanie tego systemu jest Dziekan, który powołuje Pełnomocnika ds. jakości kształcenia. W decyzji dziekana z 19 października 2020 r. określony została zakres obowiązków - zadań Pełnomocnika. Instytucja uczestniczącą w zapewnianiu i weryfikacji jakości kształcenia na ocenianym kierunku jest Wydziałowa Komisja Dydaktyczna WSMiP powołana na lata 2020-2024. Do dokumentacji przedłożonej Zespołowi

Oceniającemu PKA załączono skład tej komisji. Przedstawicielką INPiSM w tej Komisji jest dr Edyta Chwiej – Zastępca dyrektora ds. Dydaktycznych w INPiSM. Organizacyjna wielopoziomowość struktur zaangażowanych w zapewnianie jakości kształcenia potwierdzona jest faktem istnienia instytutowej Komisji Dydaktycznej INPiSM. Do dokumentacji przedłożonej Zespołowi Oceniającemu PKA załączono liczny skład tej komisji.

Reasumując, na Uniwersytecie Jagiellońskim, Wydziale Studiów Międzynarodowych i Politycznych, Instytucie Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych działania na rzecz zapewniania jakości kształcenia zostały zinstytucjonalizowane, uregulowane w przyjętych przepisach ze wskazaniem odpowiedzialnych osób i zakresu ich kompetencji w odniesieniu do ewaluacji i podnoszenia jakości kształcenia.

Mając na uwadze fakt, że Wydział Studiów Międzynarodowych i Politycznych UJ ma “federalną” strukturę złożoną z licznych instytutów i centrów badawczych, dla systemu zapewniania jakości kształcenia istotne jest założenie o autonomii jednostek wchodzących w skład wydziału, które prowadząc badania w obszarze nauk społecznych i nauk humanistycznych ze szczególnym uwzględnieniem nauki o polityce i administracji. Każda z jednostek wchodzących w skład Wydziału ma możliwość zachowania autonomii wynikającej ze specyfiki realizowanego procesu dydaktycznego. W zakresie realizowanego kierunku studiów. Rozwiązanie takie umożliwia wspólna praca na rzecz zapewniania jakości kształcenia i dzielenie się doświadczeniami. Kierunki studiów realizowane w Instytucie Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych UJ są przedmiotem corocznej oceny. Proces przeprowadzania tej oceny jest wielopoziomowy, przeprowadzany w ramach różnych gremiów. Oceniany jest w ramach – po pierwsze - Komisji Dydaktycznej INPiSM, w skład której wchodzi przedstawiciele wszystkich katedr i zakładów Instytutu oraz przedstawiciele Samorządu Studentów. Po drugie, jest to Rada INPiSM, a więc poziom instytutu. Po trzecie, jest to Komisji Dydaktyczna WSMiP, a więc na poziomie wydziału. Po czwarte, jest to Rada WSMiP, a więc ponownie poziom wydziału. Szczególnie istotna dla oceny realizowanych kierunków studiów z uwzględnieniem kierunku “stosunki międzynarodowe” jest Komisji Dydaktyczna INPiSM oraz Rada INPiSM, a więc poziom instytutu ze specyfiką tu realizowanych kierunków. W czasie prac tych organów przedmiotem dyskusji jest aktualność oferty programowej, adekwatność efektów uczenia się do programu kierunku, trafność stosowanych form weryfikacji efektów uczenia się. Podejmowane są decyzje o zmianie istniejących programów studiów, biorąc pod uwagę także stanowisko samorządu studentów oraz innych interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Wprowadzane co roku zmiany programu studiów dotyczą przede wszystkim aktualności oferowanych przedmiotów, ich umiejscowienia w programie kierunku “stosunki międzynarodowe”, adekwatności form weryfikacji efektów uczenia się lub formy zajęć. Dyskutowane są na forum Komisji Dydaktycznej oraz Rady INPiSM we współpracy i z udziałem przedstawicieli Samorządu Studentów. Zespołowi Oceniającemu PKA przedłożona została informacja na temat zmian w programie studiów przeprowadzonych na rok akademicki 2018/2019 i 2020/2021. Przeprowadzone zmiany dotyczyły przedmiotów fakultatywnych, propozycji nowych przedmiotów, w tym takich, które z założenia miały uatrakcyjnić kształcenie na kierunku. Proponowane zmiany dotyczyły studiów I. i II. stopnia. Proponowane zmiany były wynikiem pracy zespołów je proponujących jako efekt stałego przeglądu programu studiów. Dla wprowadzanych zmian istotne znaczenie miały opinie studentów. W 2018 r. przeprowadzono badanie na temat programu studiów z udziałem wszystkich studentów kierunku “stosunki międzynarodowe” i pracowników prowadzących zajęcia dydaktyczne. Wynik tego badania załączony został do dokumentacji przedłożonej Zespołowi Oceniającemu PKA.

W roku akademickim 2020/2021 prowadzona jest dyskusja – i jak informowano Zespół Oceniający PKA - zbliżająca się do końca, której efektem ma być gruntowna modyfikacja programu studiów od roku akademickiego 2021/2022. Studenci rozpoczynający kształcenie w przyszłym roku akademickim, będą realizowali program istotnie zmieniony. „Reforma” programu studiów na ocenianym kierunku jest przeprowadzana w sposób zorganizowany i zinstytucjonalizowany, kierowany przez powołanego przez Dziekana Wydziału Koordynatora ds. reform kierunków studiów w osobie dr hab. Małgorzaty Kiwior-Filo, prof. UJ oraz trzy zespoły przygotowujące nowe programy, w tym zespół dla kierunku stosunki międzynarodowe. Przeprowadzona została ogólnoinstytutowa dyskusja, angażująca pracowników i studentów. W prace tego zespołu zostali zaangażowani liczni pracownicy Katedry Stosunków Międzynarodowych i Polityki Zagranicznej oraz Katedry Studiów nad Procesami Integracyjnymi. Przeprowadzono konsultacje z kierownikami innych katedr. W dyskusję zostali włączeni także studenci, reprezentanci samorządu i kół naukowych.

Zakończenie prac zaplanowano na I. kwartał 2021 r. Należy podkreślić, że obok włączania studentów w prace Komisji Dydaktycznej oraz Rady INPiSM w zakresie monitorowania i zmian programów studiów w INPiSM odbywają się dodatkowe spotkania z członkami samorządu studentów oraz kół naukowych (w przypadku stosunków międzynarodowych jest to Koło Studentów Stosunków Międzynarodowych), podczas których studenci zgłaszają uwagi do różnych aspektów procesu dydaktycznego, jak i omawiane są formy przeciwdziałania ewentualnym zjawiskom niepożądanym oraz zgłaszane są pomysły na dalszy rozwój kierunków studiów. Wśród niewymienionych wyżej forów dyskusji nad jakością kształcenia oraz zmian w zakresie programów studiów trzeba również wspomnieć o spotkaniach kierowników katedr i zakładów z Dyrektorem INPiSM, których celem jest ustalenie i analiza strategicznych kierunków rozwoju Instytutu, także w zakresie kierunków studiów.

Na UJ w odniesieniu do ocenianego kierunku przeprowadzana jest systematyczna ocena programu studiów obejmująca efekty uczenia się, treści programowe, metody kształcenia. Zmiany programu studiów dokonywane są w sposób formalny, w oparciu o oficjalnie przyjęte procedury.

Dyrekcja INPiSM pozostaje także w stałym kontakcie z Pełnomocnikiem dziekana ds. Ewaluacji jakości kształcenia, którego zadaniem jest m.in. analiza wyników cyklicznie realizowanych na uczelni badań odnośnie monitorowania, przeglądu i doskonalenia programów studiów. Są to: Badania Kandydatów na Studia, Ocena Zajęć Dydaktycznych, Barometr Satysfakcji Studenckiej i Monitorowanie Losów Absolwentów.

Czynnikiem uwzględnianym także w zmienianiu programu kształcenia na ocenianym kierunku jest także Badanie Kandydatów na Studia. Dostarcza ono informacji o oczekiwaniach kandydatów na studia i pozwala na dostosowywanie oferty UJ do oczekiwań kandydatów. Badaniem poprzedzającym rok akademicki 2019/20 objęto 572 kandydatów na kierunek „stosunki międzynarodowe”. Byli to kandydaci na studia I. i II. stopnia. Ankietę wypełniło 49 kandydatów, co stanowiło 7% ogółu kandydatów. Istotnym instrumentem oceny poziomu kształcenia na kierunku stosunki międzynarodowe jest Ocena Zajęć Dydaktycznych. Celem jej przeprowadzania jest poprawa jakości prowadzonych zajęć poprzez dostarczanie nauczycielom akademickim informacji zwrotnej od studentów uczestniczących w zajęciach. Zajęcia są oceniane przez studentów elektronicznie w systemie USOSweb przy zachowaniu pełnej poufności. Studenci udzielają odpowiedzi na pięć głównych pytań: (1) Czy dzięki prowadzącemu Twoja wiedza o przedmiocie została poszerzona? (2) Jak oceniasz umiejętność przekazywania wiedzy przez prowadzącego? (3) Czy prowadzący był gotów udzielać dodatkowych wyjaśnień w trakcie zajęć lub w godzinach konsultacji? (4) Czy prowadzący był przygotowany do zajęć? oraz (5) Czy prowadzący przestrzegał przyjętych kryteriów zaliczenia zajęć? Uzyskane wyniki umożliwiają szczegółową analizę poziomu jakości kształcenia nie tylko dla

poszczególnych przedmiotów, ale i w postaci zagregowanej, każdego pracownika, kierunku studiów oraz jednostki. Z przeprowadzonej Oceny Zajęć Dydaktycznych przygotowywany jest coroczny raport. Zespołowi Oceniającemu PKA został udostępniony raport z oceny ankietowej zajęć prowadzonych przez nauczycieli akademickich Instytutu Nauk Politycznych i Stosunków Międzynarodowych w roku akademickim 2018/2019. Zawarto w nim dość wnikliwą ocenę tendencji w zakresie liczby punktów uzyskiwanych przez pracowników. Opinie sformułowane przez studentów podzielono na te pozytywne o kształceniu i te negatywne. W raporcie zawarto także indywidualne, krytyczne oceny niektórych nauczycieli akademickich, których nazwiska w dokumencie udostępnionym Zespołowi Oceniającemu PKA zostały zamazane. Oceny studentów są elementem ocen okresowych pracowników. Wydaje się, że niedocenianym instrumentem zapewniania jakości kształcenia są hospitacje zajęć. Brakuje planu ich przeprowadzania i protokołów ocen.

W warunkach pandemii za rok akademicki 2019/20 do oceny zajęć dokonywanych przez studentów wprowadzono dodatkowe pytania służące ocenie zajęć dydaktycznych prowadzonych w trybie zdalnym. W kwietniu i maju roku 2020 samorząd studentów przeprowadził własną ankietę wśród studentów w sprawie kształcenia w trybie zdalnym. W lipcu 2020 r. przeprowadzone zostało badanie ankietowe wśród pracowników Wydziału mające na celu zdiagnozowanie mocnych i słabych stron zdalnego kształcenia. W wyniku tej ankiety podjęto działania mające na celu wyeliminowanie usunięcie słabości i wzmocnienie elementów pozytywnych w organizacji kształcenia w roku akademickim 2020/21.

Wydaje się, że wartościowym i jednocześnie dość oryginalnym instrumentem uzyskiwania opinii studentów na temat kształcenia na ocenianym kierunku jest Barometr Satysfakcji Studenckiej. Badanie to odbywa się co roku na przełomie kwietnia i maja elektronicznie w systemie USOSweb przy zachowaniu pełnej poufności. Dostarcza informacji uzupełniających opinie formułowane w badaniach ankietowych zajęć prowadzonych przez nauczycieli akademickich, zwłaszcza w odniesieniu do spraw infrastruktury i bezpieczeństwa. Wyniki Barometru są analizowane przez Dyрекcję INPiSM oraz brane pod uwagę w działaniach na rzecz podnoszenia jakości kształcenia oraz komfortu funkcjonowania i bezpieczeństwa studentów. Tym bardziej, że studenci - rozumiejąc celowość takiego badania - angażują się w jego przeprowadzanie. W Raporcie samooceny zawarta została informacja o liczbie 29 uwag zgłoszonych w badaniu przeprowadzonym w roku akademickim 2019/2020. Raport z tego badania zawierający zestawienie pytań i odpowiedzi studentów został załączony do dokumentacji przedłożonej Zespołowi Oceniającemu PKA. Tym samym, ocena programu studiów i jakości kształcenia dokonywana jest w oparciu o mechanizmy zorganizowanego gromadzenia wiarygodnych, zobiektywizowanych danych dotyczących opinii studentów oraz wskaźniki ich sukcesów i porażek. Istotnym instrumentem są opinie zwrotne studentów. Wnioski z przeprowadzanych ocen wykorzystywane są do doskonalenia programu.

Zewnętrzne oceny jakości kształcenia - formułowane przede wszystkim przez studentów - wykorzystywane są do doskonalenia programu studiów na ocenianym kierunku. Przedstawiciele studentów uczestniczą w pracach Komisji Dydaktycznej INPiSM oraz zespołach programowych dla poszczególnych kierunków studiów. Opinie studentów są uwzględniane przy formułowaniu i realizacji proponowanych zmian. Obecnie studenci uczestniczą w procedurze zmiany regulaminu praktyk. W ocenie programu studiów systematycznie uczestniczą interesariusze wewnętrzni w postaci nauczycieli akademickich i studentów. Brakuje jednak informacji na temat udziału w tych działaniach interesariuszy zewnętrznych w osobach pracodawców i absolwentów.

Wartościową i oryginalną jest pilotażowa inicjatywa praktyk badawczych studentów. Jej celem jest tworzenie studentom warunków angażowania się w aktywność badawczą. Wnioski z tego programu

służą angażowaniu studentów w ramach praktyk badawczych w projekty badawcze realizowane w INPiSM UJ.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Po pierwsze, działania na rzecz zapewniania jakości kształcenia zostały zinstytucjonalizowane, uregulowane w przyjętych przepisach ze wskazaniem odpowiedzialnych osób i zakresu ich kompetencji w odniesieniu do ewaluacji i podnoszenia jakości kształcenia.

Po drugie, zatwierdzanie i zmiany programu studiów są sformalizowane, przeprowadzane w oparciu o oficjalnie przyjęte procedury.

Po trzecie, przeprowadzana ocena kształcenia obejmuje szeroki zakres elementów istotnych dla jego jakości jak efekty uczenia się, treści programowe, metody nauczania, potrzeby rynku pracy.

Po czwarte, do przeprowadzania zmian programu studiów, ale i działań na rzecz jego podnoszenia, w coraz szerszym zakresie wykorzystywane są wyniki ankiet, przeprowadzanych badań, będące miarodajnymi i wiarygodnymi danymi.

Po piąte, w ocenie programu studiów systematycznie uczestniczą przede wszystkim interesariusze wewnątrzni.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Godna polecenia jest inicjatywa praktyk badawczych.

Zalecenia

4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)

Zalecenie

Uprzednio dokonane oceny Polskiej Komisji Akredytacyjnej, przeprowadzone w roku akademickim 2007/2008 – ocena programowa oraz w roku akademickim 2012-2014 – ocena instytucjonalna, nie sformułowały zaleceń.

Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności oraz ocena ich skuteczności

Brak.

Przewodniczący zespołu oceniającego

dr hab. Przemysław Osiewicz

Szczegółowe kryteria dokonywania oceny programowej

Profil ogólnoakademicki

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Standard jakości kształcenia 1.1

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni, mieszczą się w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany, są powiązane z działalnością naukową prowadzoną w uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach oraz zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Standard jakości kształcenia 1.2

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną lub dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek, opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiąmane przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi ogólnoakademickiemu.

Standard jakości kształcenia 1.2a

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 1.2b

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera zawierają pełny zakres efektów, umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2153 i 2245).

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Standard jakości kształcenia 2.1

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają w szczególności aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których jest przyporządkowany kierunek, jak również wyniki działalności naukowej uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach.

Standard jakości kształcenia 2.1a

Treści programowe w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy obejmują pełny zakres treści programowych zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.2

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiającą studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.2a

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.3

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 2.4

Jeśli w programie studiów uwzględnione są praktyki zawodowe, ich program, organizacja i nadzór nad realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z nabywaniem kompetencji badawczych.

Standard jakości kształcenia 2.4a

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art.

68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.5

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.5a

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Standard jakości kształcenia 3.1

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Standard jakości kształcenia 3.2

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 3.2a

Metody weryfikacji efektów uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 3.3

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk (o ile praktyki są uwzględnione w programie studiów), prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe/artystyczne lub inne związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Standard jakości kształcenia 4.1

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 4.1a

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 4.2

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Standard jakości kształcenia 5.1

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej.

Standard jakości kształcenia 5.1a

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 5.2

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz

aparatura badawcza podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Standard jakości kształcenia 6.1

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Standard jakości kształcenia 6.2

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Standard jakości kształcenia 7.1

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Standard jakości kształcenia 7.2

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Standard jakości kształcenia 8.1

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiąganiu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności, motywuje studentów do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Standard jakości kształcenia 8.2

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Standard jakości kształcenia 9.1

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

Standard jakości kształcenia 9.2

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Standard jakości kształcenia 10.1

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Standard jakości kształcenia 10.2

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

Polska
Komisja
Akredytacyjna

